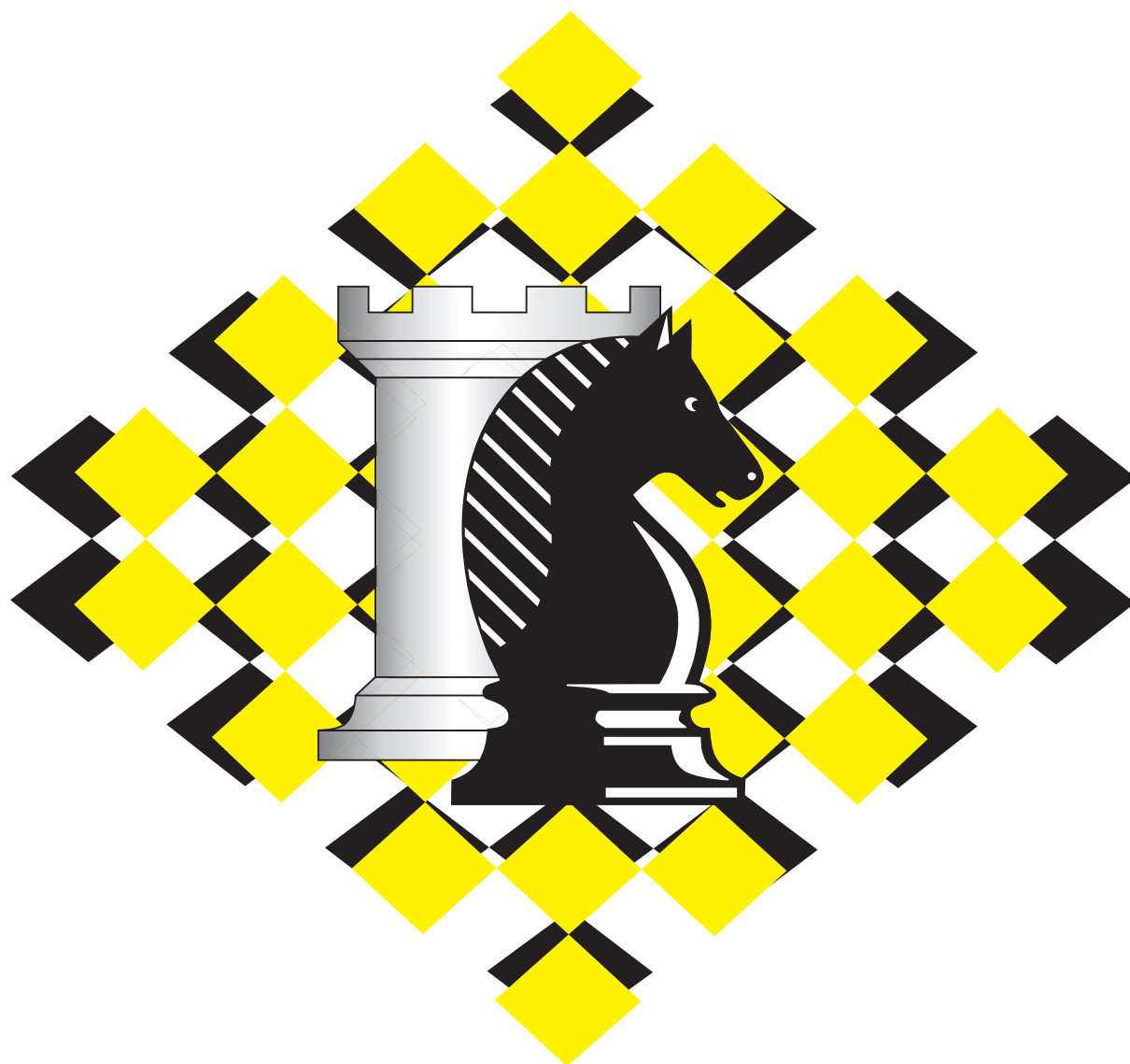

PROBLEEMBLAD

Jaargang 81

Nr. 3

juli - september 2023

NEDERLANDSE BOND VAN SCHAAKPROBLEEMVRIENDEN

I felt very honoured when I was invited to judge the H#2 section of Probleemblad Informal Tourney 2021-2022. I thank Gerard Smits for the invitation and confidence in my judging, not for the first time. Again I may say that I expected a better level of the entries, taking into account the high level of the magazine we are accustomed to for so many years. In my opinion, the H#2 field is not exhausted and authors should make extra efforts to present interesting ideas.

As a judge and as a composer, I insist that very simple though important drawbacks must be avoided:

- repetition of moves (H1692 Ljevaković);
- one solution that strongly differs from the others (H1692 Ljevaković 1. ♖xe3+; H1695 Vasjoetsjko 1. ♖xg4; H1731 Zimmer 1. ♗d6; H1777 Vasjoetsjko 1. ♖xe6; H1792 Jonsson 1. ♗xg3);
- cyclic Zilahi (H1710 Jonsson; H1808 Çefle) or cycle of white moves (H1776 Pankratjev & Gavrilov) without any other interesting aspect;
- weasel (H1712 Mosiashvili: ♗a3 is superfluous);
- checks to the wK (H1692 Ljevaković 1. ♖d4+, 1. ♖e5+) or captures of white pieces (H1758 Jonsson 1. ♗xb5; H1814 Velmurugan) when they are the core of the idea and therefore should be important for the solutions but occur just by accident;
- useless moving / mating wPs (H1776 Pankratjev & Gavrilov; H1778 Vasjoetsjko);
- two one-solution helpmates shown in a single diagram that seems to present two solutions (H1811 Ložek).

45 entries were published in eight issues of Probleemblad 2021-2022 and I included in my award as many entries as I considered possible.

Fadil Abdurahmanović
Marko Klasinc
1e Prijs Probleemblad 2021-22

H#2 4.1;1.1 (6+14)

Michal Dragoun
2e Prijs Probleemblad 2021-22

H#2 4.1;1.1 (7+10)

Mikola Vasjoetsjko
Mikola Tsjernjavski
1e EV Probleemblad 2021-22

H#2 4.1;1.1 (5+14)

1st Prize: H1807 Fadil Abdurahmanović & Marko Klasinc

1. ♖a2 ♗a1 2. ♖d5+ ♗c6#; 1.f6 ♗d1 2.fxe5 ♗b1#;
1. ♖xe5 ♗c5+ 2. ♖e6 ♗c4#; 1.f5 ♗e2+ 2. ♖e4 ♗c4#.

The first pair of solutions of this HOTF shows surprising steps back by the rear pieces of batteries (they generally do not move) and shut-off mates by the front pieces (special attention to the cross-check, a clever way of keeping the harmony in closing bQ's line). In the second pair, both batteries play: a direct battery fires and mates occur by the front pieces of the other battery which turned into an indirect one during the solution. Analyzing this helpmate is a pleasure.

2nd Prize: H1756 Michal Dragoun

1. ♖xg3 ♖b4+ 2. ♗f5 ♘d6#; 1. ♘xb7 ♖b5+ 2. ♗d6 ♘f5#;
 1. ♔c4 ♘f1 2. ♗d4 ♖xd2#; 1. ♔e7 ♘d8 2. ♗f6 ♖xb6#.

A HOTF with a white battery that connects both pairs of solutions. The first pair presents Zilahi; besides, Black and White exchange the final squares of bK and mating wS. The second one shows distant self-blocks by bQ and double-check mates, which obviously make things much easier. It is a very pleasant setting anyway.

1st Honourable Mention: H1730 Mikola Vasjoetsjko & Mikola Tsjernjavski

1. ♗xf4 ♖f7+ 2. ♗xg4 ♘xf3#; 1. ♗xe2 ♖e7+ 2. ♗f1 ♖xf3#;
 1. ♘xe2 ♖b7 2. ♗d3 ♖b3#; 1. gxf4 ♖a6 2. ♗e4 ♖e6#.

Passive sacrifices that fortunately affect the solutions are shown in the first pair of this HOTF. Zilahi with two moves by bK appear in the second pair. 2. ♗xf4 is the single accidental capture. Compare to A.

2nd Honourable Mention: H1780 Mikola Vasjoetsjko & Mikola Tsjernjavski

1. ♖xe4 ♘d1 2. ♖xd4 ♘b1#; 1. ♘g5 ♘e6 2. ♘xd2 ♖xc4#;
 1. ♗xd4 ♘f5 2. ♗e5 ♘f3#; 1. ♗xd2 ♖xd3+ 2. ♗e1 ♖d1#.

An enjoyable double Zilahi that is downgraded by the accidental captures (they do not affect the solutions).

3rd Honourable Mention: H1813 Viktor Syzonenko

1. ♗xd7 ♔a5 2. ♗d4 ♖g4#;
 1. ♖xg5 ♖d4+ 2. ♗e5 ♔c5#.

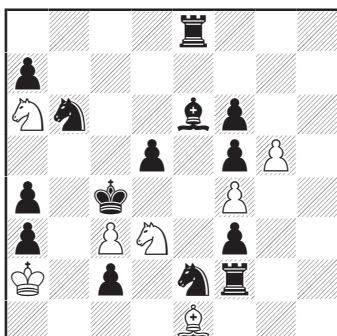
Homologous black play prepares for two nice pin-mates with the bK on different final squares. ♖d7, ♔a3 and ♖g5 perform an incomplete cycle of effects: (I) passive sacrifice to unguard the square bK will move to, (II) guard of squares and (III) mate.

4th Honourable Mention: H1812 Aleksandr Pankratjev & Ivan Antipin

a) 1. ♗xg4 ♘xc2A 2. ♗f3 ♖xe3B#;
 b) 1. ♗xb4 ♖xe3B+ 2. ♗xd5 ♘f3C#;
 c) 1. ♖xd3 ♘f3C+ 2. ♗d4 ♘xc2A#.

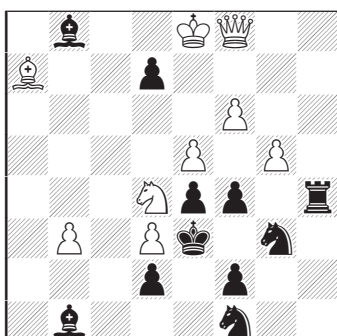
Cyclic Zilahi and cycle of white moves. All three passive sacrifices are important for the solutions as they eliminate control over the squares bK will move to. Complete harmony. Not new, even without twins (see B), but still interesting.

Mikola Vasjoetsjko
Mikola Tsjernjavskij
1e BV Probleemblad 2021-22

H#2 4.1;1.1 (7+14)

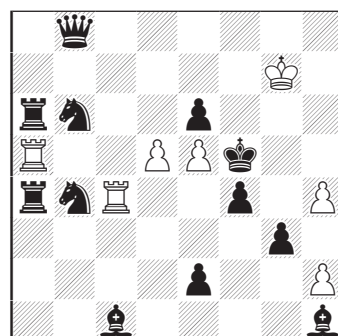
Mario Parrinello
2e BV Probleemblad 2021-22

H#2 (9+11)

- b) ♖d3 ↔ ♜f4
c) ♖d3 ↔ ♜e4

Franz Pachl
3e BV Probleemblad 2021-22

H#2 (7+12)

- b) ♜c4 = ♜c4
c) ♜c4 = ♜c4

1st Commendation: H1779 Mikola Vasjoetsjko & Mikola Tsjernjavskij

1. ♜d7 ♚xa3 2. ♜b5 ♜b2#; 1. ♜d4 gxf6 2. ♜b5 ♜e5#;
1. ♜xd3 ♜d2 2. ♜e4 ♜c5#; 1. ♜b5 c4+ 2. ♜xa6 ♜c5#.

A HOTF with two not so connected pairs of solutions. In one of them ♜d3 mates twice with dual avoidance differently motivated (check to wK and indirect guard). The other pair shows mates by different wSs from the same square and Zilahi.

2nd Commendation: H1694 Mario Parrinello

- a) 1. ♜xd3 ♚a3 2. ♜c4 bxc4#;
b) 1. ♜xf4 ♚h6 2. ♜xf6 gxf6#;
c) 1. ♜xe4 ♚e7 2. ♜d6+ exd6#.

bB, bR and bS play in turn to enable battery mates with active sacrifices. Closing ♜b8's line in (c), although unavoidable, breaks the harmony.

3rd Commendation: H1760 Franz Pachl

- a) 1. ♜6xd5 hxg3 2. ♜e3 ♜xf4#;
b) 1. ♜xd5 ♚f7 2. ♜e4 ♜xe6#;
c) 1. ♜4xd5 h3 2. ♜c7 ♜d6#.

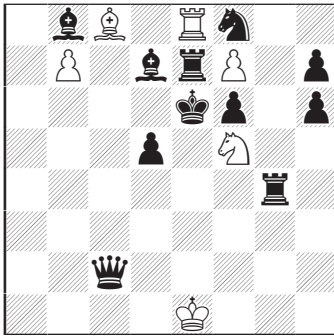
In this case, wR, wB and wS mate in turn, according to twins. Drawbacks are: (I) B2 is a block in (b) and line closing in (a/c) and (II) a moving wP in (a/c) that is superfluous in (b).

4th Commendation: H1757 Eugene Fomichev

- a) 1. ♜xc8 bxc8=♜ 2. ♚xf5 ♜xe7#;
b) 1. ♜xe8 fxe8=♜ 2. ♜e5 ♜cxd7#.

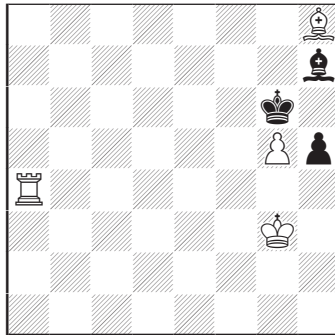
Although moving and promoting wPs that remain idle in one solution are extremely unpleasant in my opinion, I felt very positively surprised by the reciprocal pinned x pinner captures.

Eugene Fomichev
4e BV Probleemblad 2021-22

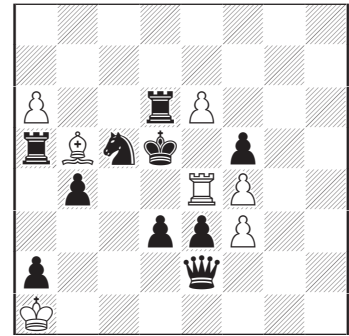
H#2 (6+11)
b) ♖f8 → g8

Eligiusz Zimmer
5e BV Probleemblad 2021-22

H#2 4.1;1.1 (4+3)

Ladislav Salai jr.
Emil Klemanič
6e BV Probleemblad 2021-22

H#2 2.1;1.1 (7+10)

5th Commendation: H1732 Eligiusz Zimmer

1. ♖f5 ♜e4 2. ♜g6 ♜e5#; 1. ♜g8 ♜a6+ 2. ♖h7 ♜h6#;
1. ♖xg5 ♜g4+ 2. ♖h6 ♜g7#; 1. ♖f7 g6+ 2. ♖g8 ♜a8#.

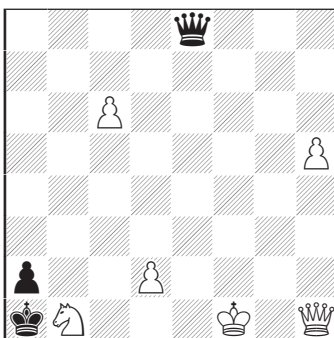
It is good to see a HOTF in a miniature presentation: in the first pair, reciprocal black Umnov + moves by wR; in the second one, moves by bK only + effective wP in both solutions.

6th Commendation: H1713 Ladislav Salai jr. & Emil Klemanič

1. ♜axa6 e7A! (1... ♜xd3? 2. ♜ac6 ♜c4+ 3. ♖xc4, 1... ♜xa6? 2. ♜ac6??, 1... a7B??) 2. ♜ac6 ♜c4#;
1. ♖xe6 a7B! (1... ♜xe3? 2. ♖d4 ♜e5+ 3. ♖xe5, 1... ♜xe6? 2. ♖d4??, 1... e7A??) 2. ♖d4 ♜e5#.

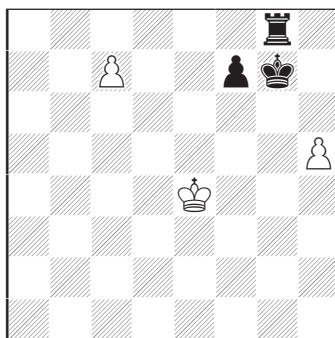
Neutral tempo moves in a helpmate with an interesting dual avoidance (1... ♜xd3? / ♜xe3?).

Kivanç Çefle
7e BV Probleemblad 2021-22

H#2 (6+3)
b) ♖a2 → b2

Joost Michielsen
8e BV Probleemblad 2021-22

H#2 3.1;1.1 (3+3)

7th Commendation: H1755 Kivanç Çefle

- a) 1. ♖xh5 ♜a3(♜c3?) 2. ♖h8 ♖xh8#;
b) 1. ♖xc6 ♜c3(♜a3?) 2. ♖a8 ♖xa8#.

Bicolor Bristol with black sacrifices complemented by nice dual avoidance [a) 1... ♜a3(♜c3?) and b) 1... ♜c3(♜a3?)].

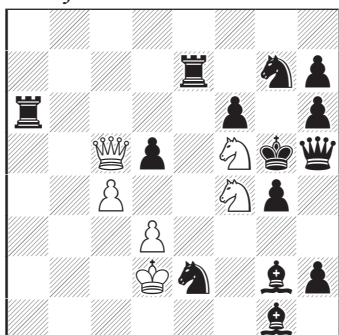
8th Commendation: H1822 Joost Michielsen

1. ♖d8 h6+ 2. ♗f8 cxd8=♔#;
1. ♖b8 cxb8=♔ 2. ♗f6 ♔e5#;
1. ♗h6 c8=♔ 2. ♖g5 ♔h8#.

A miniature with three different promotions of the same wP with excellent performances by ♖g8 and ♗h5.

Appendix

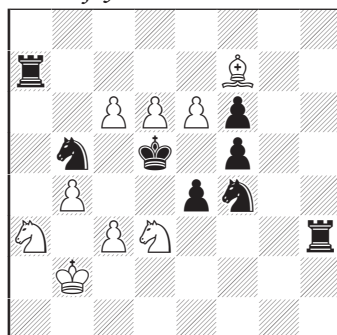
A Vasil Krizjanivsky
1e Prijs Problemist Ukraïni 2016

H#2 4.1;1.1 (6+14)

1. ♗xf5 ♔e3A 2. ♗h4 ♗xg2B#
1. ♗xf5 ♗xg2B 2. ♗e5 ♔xd5C#
1. ♗xf4 ♔xd5C 2. ♗g6 ♗xe7D#
1. ♗xf4 ♗xe7D 2. ♗e3+ ♔xe3A#

B Vidadi Zamanov
Prijs JT Ivunin-70 2017

H#2 3.1;1.1 (9+8)

1. ♖xa3 ♗xf4A + 2. ♗c4 e7B#
1. ♖xd3 e7B+ 2. ♗e5 ♗c4C#
1. ♖xf7 ♗c4C 2. ♗xe6 ♗xf4A#

Rio de Janeiro, Brazil, March 2023

Ricardo de Mattos Vieira

Many thanks to Ricardo for his prompt report. This award remains open for the usual three-month period. Please address any claims to the helpmate editor:

Gerard Smits, De Handboog 14, 5283 WR Boxtel, the Netherlands – helpmat@probleemblad.nl

JURYRAPPORT / PREISBERICHT #N PROBLEEMBLAD 2021-2022

Preisrichter: Ralf Krätschmer

In den beiden zu beurteilenden Jahrgängen wurden 42 Aufgaben von Komponisten aus 12 Ländern veröffentlicht. Die längste Aufgabe war ein Matt in 13 Zügen, welches sich als nebenlösig herausstellte.

Mit 13 Aufgaben waren die 4-Züger und die 5-Züger mit 12 Aufgaben am häufigsten vertreten. Das Niveau der Aufgaben hat mich etwas enttäuscht. Viele Aufgaben zeigten Mattbildbasteleien ohne erkennbaren Inhalt.

1. Preis: 13153 Olivier Schmitt

Der Hauptplan 1. ♗e7+? ♗h6 2. ♗f8+ scheidert an dem Eingreifen des Läufers b4 mit ♗xf8.

Der Versuch mit 1. ♖c3? [dr. 2. ♗f4+ ♗h4 ♗xg3#] den Läufer wegzulenken, funktioniert nicht, weil der andere Läufer mit 1... ♗e6 den Turm f5 angreift.

Der umgekehrte Versuch gleich mit 1. ♗f4? ♗h4 2. ♖c3 [3. ♗xg3#] aber 2... h2!

ORIGINELE PROBLEMEN EN OPLOSSINGEN

Componisten wordt verzocht hun originele composities te sturen naar de redacteuren: Henk Prins, Marcel Van Herck, Roberto Osorio, Gerard Smits, Dolf Wissmann of Dirk Borst.

Oplossingen kan men sturen naar de redacteur van de rubriek Oplosladder: Johan Beije, Novemberstraat 61, 1335 EZ Almere – oplossing@probleemblad.nl tot **15 november 2023**.

Composers are requested to send their original compositions to the section editors: Henk Prins, Marcel Van Herck, Roberto Osorio, Gerard Smits, Dolf Wissmann or Dirk Borst.

*Please send your solutions to: Johan Beije, Novemberstraat 61, NL - 1335 EZ Almere, the Netherlands – oplossing@probleemblad.nl before **November 15th, 2023**.*

ORTHODOX

Henk Prins, Reinenweer 42, 3363 XR Sliedrecht, the Netherlands – orthodox@probleemblad.nl

Jury 2023-2024: #2: Gérard Doukhan, #3: Peter Bakker, #n: Abdelaziz Onkoud

Bij de problemen

Ik dacht er aan. Rotterdam viert op de eerste vier dagen in juni zijn Daken-dagen. De actieve schaakpromotors organiseren dan op de daken een meisjesschaaktoernooi met als motto “Schaak het van de daken.” Ik dacht aan het voorwoord van Bert Kieboom in het boek van 300 Schaakproblemen van Jaap Haring. Kieboom scheef daar: “Terwijl andere problemisten hun composities voor een klein kringetje plegen te maken, klimt hij op de daken en roept: ‘Kijk nu toch eens, hoe mooi die dingen zijn.’” Harings advies was dus: ga het dak op!

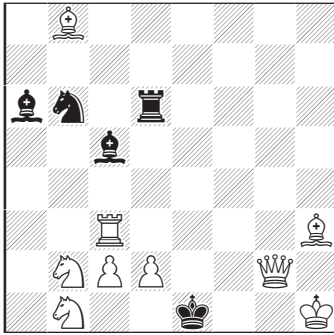
Dezelfde gedachte kwam bij mij naar boven toen ik op 31 mei, bij het jubileum van 150 jaar KNSB, het jubileumprobleem mocht presenteren. Omdat er maar 45 goede oplossingen waren van de 86 inzendingen, heb ik de waarschuwing gegeven, dat er toch wel wat te verbeteren is aan het matbeleven bij schakend Nederland. Lid worden van onze probleembond zal daarbij zeker gaan helpen. Schaken is goed voor het brein, zoals een andere spreker, Prof. dr. Erik Scherder, hoogleraar klinische neuropsychologie, op de jubileumbijeenkomst zei. Ik voeg er maar aan toe: schaakproblemen oplossen en maken is nog beter voor het brein.

Er is weer een mooie serie op te lossen, met dit keer wat meer lange meerzetten.

I was just thinking about it. Rotterdam celebrates its Rooftop Days in the first four days of June. On that occasion the active chess promoters organize a girls' chess tournament at the rooftops with the theme “Chess on the rooftops.” I was thinking of Bert Kieboom's preface in Jaap Haring's book 300 Chess Problems. He stated: “While other problemists tend to make their compositions for a small public, he climbs at the roof top and shouts: ‘Take a look of how beautiful these things are.’” So Haring's advice was: climb to the roof top! I had the same thought when I was presenting the anniversary problem on May 31st at the celebration of the 150th anniversary of the KNSB (Royal Dutch Chess Federation). Since there were only 45 correct solutions out of the 86 entries, I pointed out that there is room for improvement at the chess mate experience in the Netherlands. Joining our problem society will certainly help. Chess is good for the brain, as another speaker, Prof. dr. Erik Scherder, professor of clinical neuropsychology, said at this anniversary meeting. I'll add to this: solving and creating chess problems is even better for the brain.

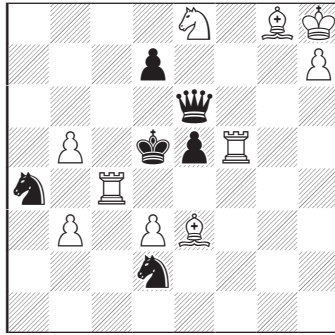
There is another nice series to solve, with this time some more long moremovers.

13235 Miroslav Subotić
Bosnië-Herzegovina

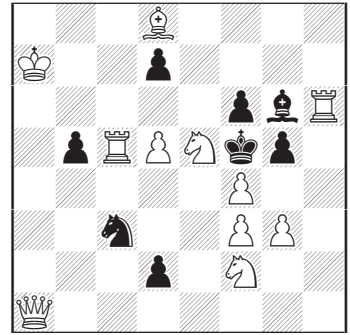
#2 v (9+5)

13236 Sjoerd Hoekstra
Nederland

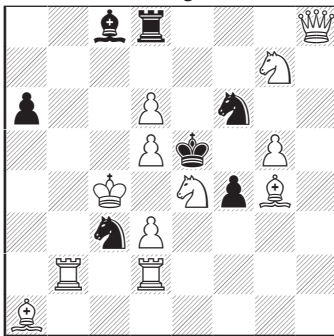
#2 v (10+6)

13237 Luis Gomez Palazon
Spanje

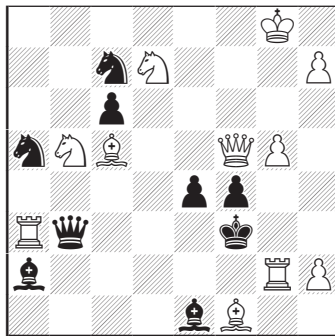
#2 vv (11+8)

13238 Givi Mosiahvili
Georgië

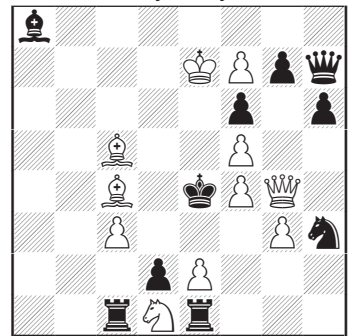
#2 vvv (12+7)

13239 Andreas Witt
Duitsland

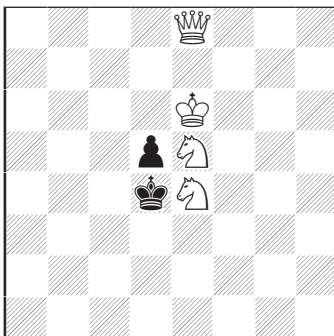
#2 vv (11+9)

13240 Zoltán Labai
Miroslav Svítok
Slowakije / Tsjechië

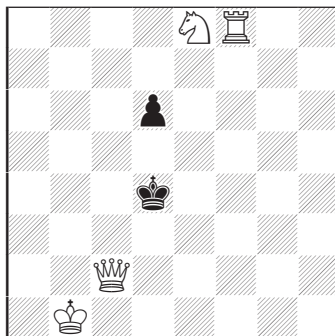
#2 v... (11+10)

13241 Vladimir Kozhakin
Rusland

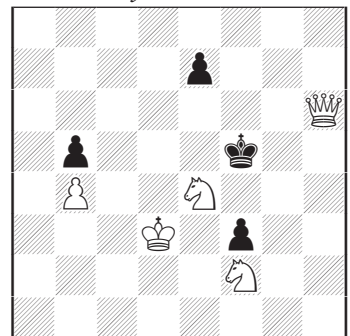
#3 (4+2)

13242 Petrašin Petrašinović
Servië

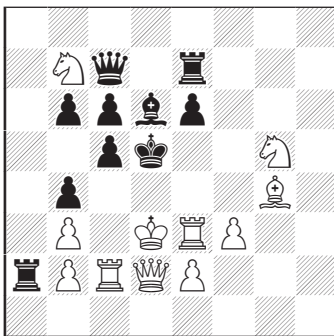
#3 vv (4+2)

13243 Volodymyr Samilo
Oekraïne
naar/after H. Weenink

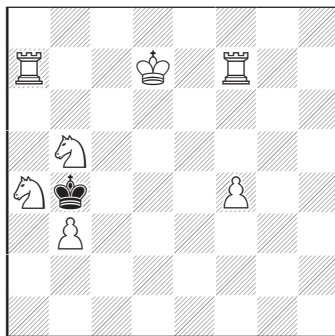
#3 (5+4)

13244 Eugene Fomichev
Rusland

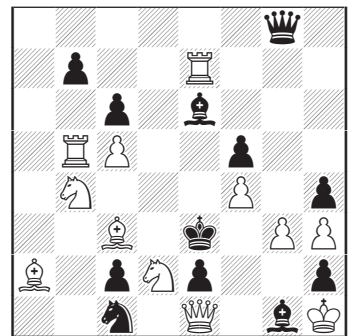
#3 (11+10)

13245 Vladimir Kozhakin
Rusland

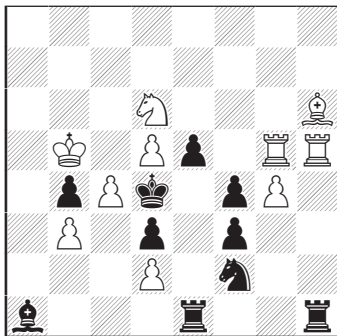
#4 v... (7+1)

13246 Eugene Fomichev
Anatoly Skripnik
Rusland

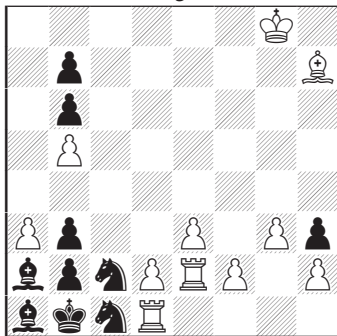
#4 (12+12)

13247 Gerald Etti
Dieter Werner
Duitsland / Zwitserland

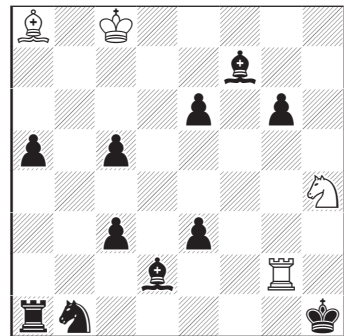
#9 v (10+10)

13248 Vincent Reynaerts
België

#10 (11+10)

13249 Baldur Kozdon
Duitsland

#12 (4+11)

Oplossingen orthodox 2023-1 (januari-maart)

Henk Prins

Comments from Romuald Łazowski (RL).

Dear solvers: this number really needs to be increased!

13211 Yakimovich & Cherniavskiy 1.♖h4?A [2.♙e6#B] 1... d4a, d2b 2.♗d2#C, ♙e2# 1... c1=♚!c; 1.♙e6?B [2.♖h4#A] 1... c1=♚c 2.♖xc1# 1... d2!b; 1.♗e6? [2.♗d2#C] 1... c1=♚c, d2b 2.♖xc1#, ♙e2# 1... d4!a; 1.♗b5! [2.♗d2#C] 1... d4a, d2b, c1=♚c, ♗xb5 2.♙e6#B, ♙e2#, ♖xc1#, ♚xb5#. "Le Grand (BaC-CaB), Urania (B-B-B), defence-refutation changes (a, b, c) and threat reversal (AB-BA)" (componisten).

13212 Palazon 1.♗d6? [2.♗d4#A] 1... e4a, c5, ♗d3 2.♖f6#D, ♗d5#, ♗xd3# 1... ♗f3!; 1.♖b6? [2.♚e3#B] 1... e4a, c5 2.♚c7#E, ♗d5# 1... ♗a3!; 1.♗d6! [2.♖xf5#C] 1... e4a, ♗xf6, ♗e~ 2.♗b5#F, ♗g3#, ♗(x)d3#. "Zago-threat, Haring a-D-E-F" (componist). Prachtige switchbacks waar onze dakenman Haring een expert in was.

13213 Tkachenko *1... ♚e5, ♗e5 2.♖f4# (d4#?), 2.dxc3#; 1.d3! [2.♚e4#] 1... ♚e5, ♗e5, ♗f4+, ♗d2, ♗xf3 2.d4# (♖f4#?), ♖xc4#, ♖xf4#, ♚e3#, ♗xf3#. De en-passant achter de coulissen. Mooie dualvermijding met mat- en paraverandering.

13214 Subotić 1.♙xf6?A [2.♖f5#B] 1... f2 2.♚e3# 1... ♗e4!a; 1.♙c3?C [2.♙b4#] 1... ♗e4a 2.♖f5#B 1... ♗e4!; 1.♖f5!B [2.♙xf6#A] 1... ♗e4a, f2, fxe5 2.♙c3#C, ♖xe3#, ♖xe5#. Dombrovskis-paradox and reciprocal capture (RL).

13215 Abdullayev 1.♙c8! e5 2.♗f5 exf4 3.♙e6#, 2... e5 3.♙b7#, 1... e6 2.♙a6 e5 3.♙c4#, 2... c5 3.♙b7#, 1... c5 2.♙b7+ ♚e6 3.♗xc5#. Een eenvoudige drieset om mee te beginnen.

13216 Le Grand 1.♗a4! [2.♗c3+ ♚xa1 3.♖xa3#] 1... ♗a7 2.♙c4 [3.b4#], 1... ♗xa8 2.♗d2 [3.c4#] ♖xb3 3.♙xb3#/cxb3#. Twee pion-batterijen waarbij het staartstuk wordt verplaatst, jammer van de matdual op b3. Good logic (RL).

13217 Makaronez & Volchek 1.♗g1! [2.♚c6+ ♚d4 3.♗e2#/♗f3#] 1... ♗c1 2.♗f3 [3.♚c6#], 1... ♗e1/♗e5 2.♗f3 [3.♚c6#], 1... ♗xf2 2.♙xf2+ ♗d4 3.♚c6#, 1... ♗xf4, 2.♗xf4 [3.♚d5#] fxe6 3.♗xe6#, 1... ♗b4 2.♗e3 ♗d4 3.♙xe7#. Good S-play (RL).

13218 Lyabashevsky, Makaronez & Volchek *1... ♗c7 2.♗xe7+ ♚f4 3.♖f5#, 2... ♚d4 3.♙b2#, 2... ♚xd6 3.♗c8#, 1... ♚f4 2.♗xe3 ♗xe3 3.♖f5#, 1... c5 2.♗d4+ ♚xd6 3.♗b5#, 2... ♚f4 3.♖f5#; 1.♚a7? [2.♗xe7+ ♚f4 3.♖f5#] 1... ♗e6 2.♚d4+ ♚f4 3.e5#, 1... ♖f7 2.♚d4+ ♚f4 3.exd5#, 1... ♗xe4 2.♗xe3+ ♚xd6 3.♗c4# 1... ♗e6!; 1.♖f8! [2.♗xe7+ ♚xd6 3.♗xd5#, 2... ♚d4 3.♚xg7#] 1... ♗e6 2.♗xe3+ ♗f5 3.♗xc4#, 2... ♚xd6 3.♖f4#, 1... ♗d8 2.♗xg7 ♚xd6 3.♗e8#, 2... ♚d4 3.♙b2#, 1... ♗e6/♗e8 2.♗h4+ ♚d4 3.♗f3#, 1... c5 2.♖xd5+ ♚f4 3.♗xe7#, 1... ♖f7 2.♖xd5+ ♚f4 3.♚d6#. "Theme 11th WCCT:

Changed mates in sub-variations (variations on Black's second move), Siers battery, Changed mates" (componisten). *Siers battery play (RL)*. Van de Rössels kunnen problemisten geen genoeg krijgen.

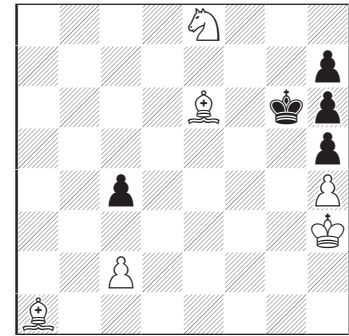
13219 Petrašinović 1. ♖e8? ♜c7 2. ♖c6+ ♜d8 3. ♖d6+ ♜c8 4. ♜b7#, 3... ♜e8 4. ♜h5# 1... ♜c5!; 1. ♖b7/ ♖a7? 1... f4 2. ♜c6 ♜e6 3. ♜e4 [4. ♖e7#], 1... ♜c5 2. ♜e2 ♜d6 3. ♜c6 [4. ♖e7#], 3... ♜c5 4. ♖b4#, 2... ♜d4 3. ♖d5 ♜c3 4. ♖d2#, 1... ♜e6!; 1. ♜e3? 1... ♜c5!; 1. ♜e2! 1... a3/f4 2. ♜c6A ♜c5 3. ♖b7#B [4. ♖b4#], 3... ♜d6 4. ♖e7#, 1... ♜c5 2. ♖b7B ♜d4 3. ♖d5+ ♜c3 4. ♖d2#, 2... ♜d6 3. ♜c6A [4. ♖e7#], 3... ♜c5 4. ♖b4#, 1... ♜e5 2. ♖e7+ ♜f4 3. ♜f2 a3 4. ♖e3#. *Good logic with echo mate (RL)*.

13220 Shankar 1. ♜a2! c5 2. ♜f7 c4 3. ♜xg5! c3 4. ♜e4#, 3... ♜xg5 4. ♜e7#. Ravi maakte een interessantere compositie van een driezet van Riemann uit 1978 (zie diagram). Oplossing Riemann: 1. ♜g7 c3 2. ♜xh5 ♜xh5 3. ♜f7#.

13221 Armeni 1.e3! [2. ♖h2#] 1... ♖a2 2. ♖xa2 [3. ♖h2#], 2... ♜xe3 3. ♖e2 [4. ♖xe3 & 5. ♖e8#/ ♖h3#], 2... ♜d2 3. ♖xd2 [4. ♖h2#/ ♖d8#], 2... ♜b2 3. ♜f8 ♜c1 4. ♖h2#, 1... ♜xe3 2. ♖h2+ ♜h6 3. ♖xh6 gxh6 4.g7+ ♜h7 5.g8=♖#, 1... ♜d2 2. ♖xd2 [3. ♖d8#/ ♖h2#], 2... ♖f1+ 3. ♜e7 [4. ♖d8+ ♖f8 5. ♖xf8#], 3... ♖f7+ 4. ♜xf7 [5. ♖d8#/ ♖h2#], 3... ♖d1 4. ♖xd1 [5. ♖d8#], 3... ♖f8 4. ♜xf8 [5. ♖h2#].

13222 Kozdon 1. ♖a1! [2. ♖a2+ ♜h1 4. ♜g3 c4 4. ♖xa7 (5. ♖a1#)] ♜f6! 2. ♖a2+ ♜h1 3. ♜g3 [4. ♖a1#] ♜h5+ 4. ♜xh3 [5. ♖a1#/ ♖h2#] ♜f4+ 5. ♜g3 [6. ♖a1#] ♜h5+ 6. ♜f3 [7. ♖a1+ ♜h2 8. ♖g2+ ♜h3 9. ♖h1#] ♜f4 7. ♖a1+ ♜h2 8. ♖gg1 [9. ♖h1#] g4+ 9. ♖xg4 [10. ♖gg1 & 11. ♖h1#] ♜d7 10. ♖xf4 ~ 11. ♖h4+ ♜h3 12. ♖xh3+ ♜xh3 13. ♖h1#. "Opfer-Minimal" (componist). Mooie slotpuzzel om op te lossen. Wit houdt Zwart vast in het matnet.

Theodor Riemann
Rochade december 1978

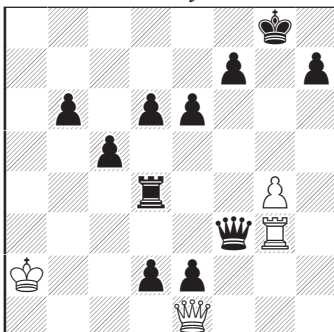

3# (6+5)

HELPMATS

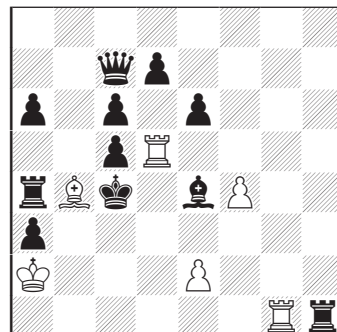
Gerard Smits, De Handboog 14, 5283 WR Boxtel, the Netherlands – helpmat@probleemblad.nl
Jury 2023-24: H#2 Andy Ooms, H#2½-3½ Sébastien Luce, H# ≥4 Gilles Regniers

H1879 Kivanç Çefle
Turkije

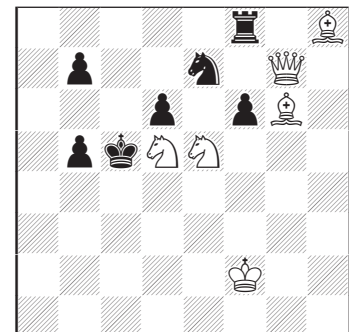
H#2 2.1;1.1 (4+11)

H1880 Valery Gurov
Rusland

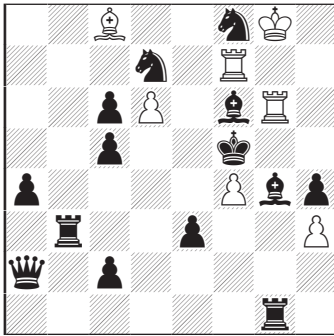
H#2 4.1;1.1 (6+11)

H1881 Georg Niestroj
Duitsland

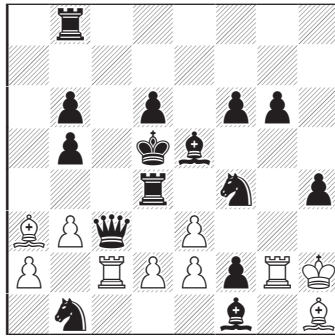
H#2 4.1;1.1 (6+7)

H1882 Aleksandr Pankratjev
Jevgeny Gavriliw
Rusland / Oekraïne

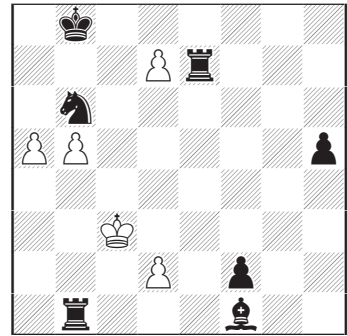
H#2 2.1;1.1 (7+14)

H1883 Aleksandr Pankratjev
Jevgeny Gavriliw
Rusland / Oekraïne

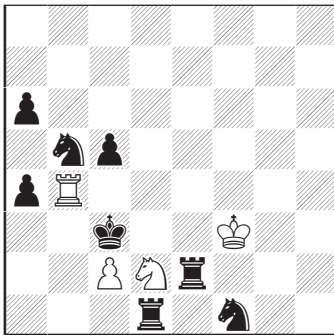
H#2 (10+15)
b) – ♖b3

H1884 Eligiusz Zimmer
Polen

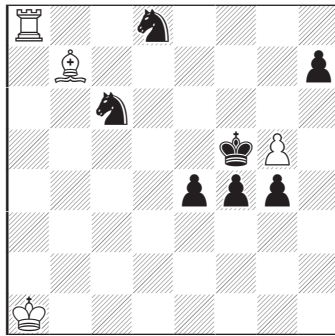
H#2 (5+7)
b) ♗b6 → a8
c) ♜b8 → e2

H1885 Eligiusz Zimmer
Polen

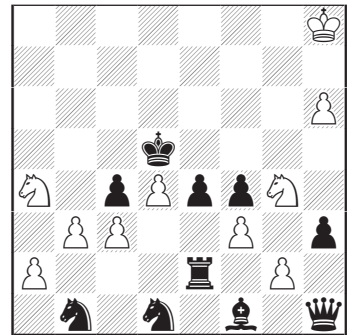
H#2 4.1;1.1 (4+8)

H1886 Sjoerd Hoekstra
Nederland

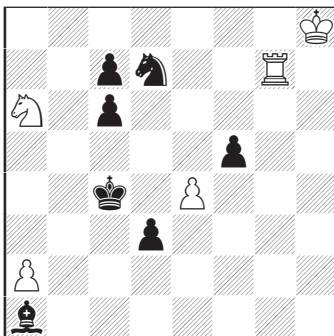
H#2½ 0.3;1.1;1.1 (4+7)

H1887 Valery Gurov
Georgy Evseev
Rusland

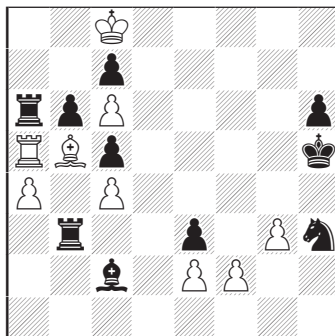
H#3 4.1;1.1;1.1 (10+10)

H1888 Sjoerd Hoekstra
Nederland

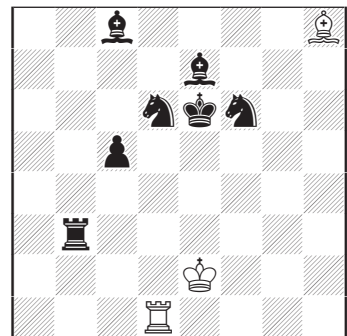
H#3 2.1;1.1;1.1 (5+7)

H1889 Christopher Jones
Groot-Britannië

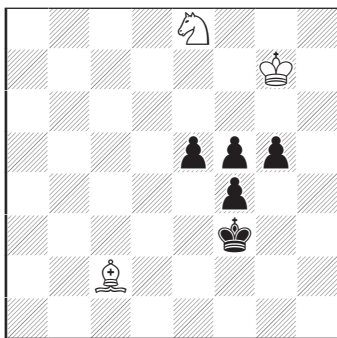
H#3 (9+10)
b) ♗h6 → g6

H1890 Joost Michielsen
Nederland

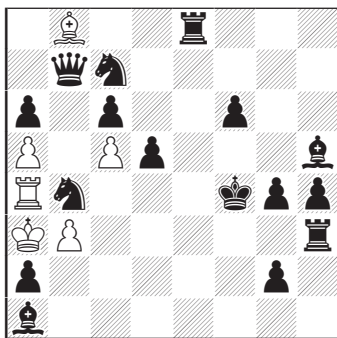
H#3 (3+7)
b) ♗h8 → g7

H1891 Sjoerd Hoekstra
Nederland

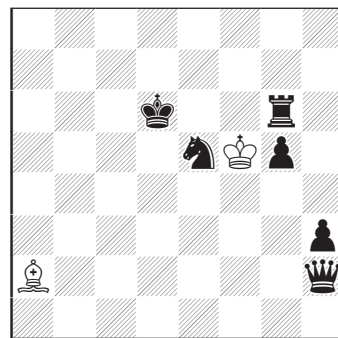
H#3½ 0.2;1.1... (3+5)

H1892 Aleksandr Pankratjev
Jevgeny Gavriliv
Rusland / Oekraïne

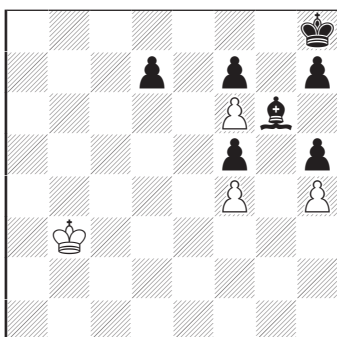
H#3½ (6+16)
b) ♖g4 → g3

H1893 Wouter van Rijn
Joost Michielsens
Nederland

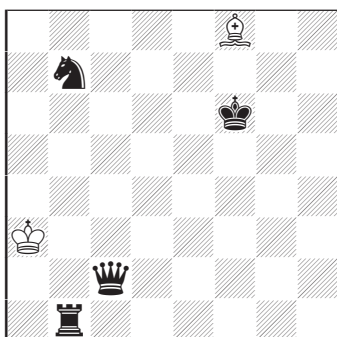
H#6 2.1;1.1... (2+6)

H1894 Joost Michielsens
Nederland

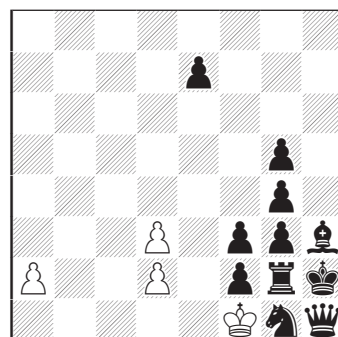
H#7 (4+7)

H1895 Zlatko Mihajloski
Noord-Macedonië

H#7½ (2+4)

H1896 Marko Ylijoki
Finland

H#9 (4+11)

Bij de problemen

A hearty welcome to Georgy Evseev, well-known name from WCCC meetings. Also welcome back to Valery Gurov after more than 10 years.

All these original helpmates have been computer tested.

Oplossingen helpmats 2023-1 (januari-maart)

Gerard Smits

Comments from Alfred Gaasbeek (AG), Romuald Łazowski (RL),
Hans Nieuwhart (HN) and Nikos Sidiropoulos (NS).

H1837 Çefle a) 1. ♔xd4 ♕b6 2. ♔f2+ ♕xf2#; b) 1. ♔xa5 ♖a4 2. ♔a6+ ♖xa6#. Zilahi, met alleen in b) een penmat.

H1838 Ložek 1. ♖xd4 ♕f3 2. ♗xf4 ♘xg6#; 1.gxf4 ♕d5 2. ♗xd4 ♘f3#. In beide oplossingen sneuvelen de twee witte torens. *Good analogy* (RL).

H1839 Pankratjev & Gorbatenko a) 1. ♗g5+ ♕e3+ 2. ♗ce4+ ♕c5#; b) 1. ♗b7+ ♕c5+ 2. ♗ed6+ ♕e3#. Zetverwisseling bij Wit. *Super!! Lijnafsluiting, penning, schaakgevende zetten* (HN). *Good cross-check and battery play* (RL).

H1840 Pankratjev & Gorbatenko 1. ♖e6 ♕c3 2. ♗b3 ♕d5#; 1. ♖xd3 ♖e1 2. ♗d4 ♖e4#; 1. ♗b5 ♖d8 2. ♗c4 ♖b8#; 1. ♗xb4 ♕c6 2. ♖c5 ♖a4#; 1. ♗xd3 ♖a2 2. ♖c4 ♖d2#. De zwarte koning wordt op 5 verschillende velden matgezet.

H1841 Abdurahmanović & Klasinc 1... ♕f8 2. ♗e5 ♘e7 3. ♗d6 ♘g6#; 1... ♕g1 2. ♗c3 ♘e3+ 3. ♗d4 ♘g4#; 1... ♕a7 2. ♖f4 ♘b6+ 3. ♗e3 ♘xc4#; 1... ♕a3 2. ♗d4 ♘b4 3. ♗c5 ♘c2#.

“Transformation of initial battery to four Indians followed by mates with four new batteries. Black King mated on four different squares” (composers).

H1842 Van Rijn & Wissmann a) 1.gxh2 ♖xf1 2.♖g8 ♖g1 3.♖h8 ♖xd3#; b) 1.cxb1=♖ ♖f4 2.♖g2 ♖g3 3.♖a2 0-0-0#.

H1843 Van Rijn 1.f5 ♖h1 2.♖g2+ ♖g6+ 3.♖e4 ♖xg2#; 1.♖e4 ♖a2 2.♖b3+ ♖f7+ 3.♖d5 ♖xb3#. *Maslar and bicoloured Bristol (RL)*.

H1844 Uitenbroek 1.♖b4 ♖c4+ 2.♖b3 ♖e4 3.♖xc4 ♖a5#; 1.♖d4 ♖e4 2.♖d3 ♖g4 3.♖xe4 ♖xc5#. “Kritische zetten van de zwarte toren voor de zwarte koning en van de witte toren voor de witte koning. De zwarte toren blokt, de witte toren biedt zichzelf aan op het veld ernaast met als enige reden om de witte koning toegang tot de velden e4 en g4 te geven” (componist).

H1845 De Boer a) 1... bxc4 2.♖d1 ♖f1 3.♖d3 ♖d2 4.♖xc4 ♖b3#; b) 1... fxe4 2.♖e1+ ♖f3 3.♖c3 ♖e2 4.♖xe4 ♖f3#. Wit creëert met de sleutelzet een vluchtveld voor de zwarte koning. Later moet Zwart de blokkering van zijn koning herstellen.

H1846 Niestroj 1... ♖xe4 2.c1=♖ ♖c5 3.♖c3 ♖xe3 4.♖c4 ♖a4#; 1... ♖d5 2.f1=♖ ♖e1 3.♖d3 ♖f3 4.♖d4 ♖e2#. “Bauernumwandlungen die in I) eine Diagonale öffnet und in II) das Feld e1 für den wK frei gibt” (componist). *Model mates with Chumakov theme (RL)*. *Onmogelijke opgave! (HN)*.

H1847 Niestroj 1.♖xd3 ♖a3 2.♖xb4 ♖xb4 3.♖g1 ♖f5 4.♖g5 ♖h3#; 1.♖b3 ♖xb2 2.♖g5 ♖d1 3.♖h1 ♖xe2 4.♖g3 ♖h2#.

H1848 Michielsen 1... ♖xe3+ 2.♖d4 ♖d2 3.♖c5 ♖xc3 4.♖d5 ♖f3 5.♖e5 ♖f4#; 1... ♖f6 2.♖e4 ♖xa6 3.♖f5 ♖c6 4.♖d5 ♖e2 5.♖e5 ♖c4#. *Circuit by the white rook (RL)*.

H1849 Michielsen a) 1.d2 ♖b3 2.d3 ♖d6+ 3.♖d4 ♖xe7 4.♖e4 ♖d8 5.♖e5 ♖b6#; b) 1.♖c4 ♖g1 2.♖c5 ♖xd4 3.♖e3 ♖a1 4.♖e4 ♖b2 5.♖d4 ♖b3#.

H1850 Hoekstra 1... ♖h1 2.♖g1 ♖h2+ 3.g2 ♖h1 4.♖g3 ♖h2 5.♖f1 ♖h1 6.g1=♖ ♖h2#. “Eén zet langer dan H1684” (componist). *Cyclic exchange of black pieces (RL)*.

H1851 Paradzinski 1... ♖g6 2.♖g1+ ♖f6 3.♖g5 ♖e4 4.♖g4 h4 5.♖h5 ♖g6+ 6.♖h6 hxc5#; 1... ♖h4 2.♖f5 ♖g3 3.♖g5 ♖g4 4.♖g1+ ♖f3 5.♖h4 ♖f4 6.♖g3 hxc3#. *Good miniature with echo ideal mate (RL)*.

H1852 Ylijoki 1... d8=♖+ 2.♖c4+ ♖d3 3.♖g8 ♖xb3 4.♖c7 ♖xe3 5.♖c2+ ♖xc2 6.♖d5 ♖e4#; 1... d8=♖ 2.♖f5 ♖f6 3.♖h3 ♖xb2 4.♖d2 ♖f6 5.♖e1 ♖c1 6.♖f1 ♖h4#. (Not 1... d8=♖+?? 2.♖c4(c3+) ♖d3+ 3.♖xd3 mate, or 3.♖xd3 stalemate. 1... tempo?? 2.c4 d8=♖+ 3.♖d5 ♖xa5 4.c3 ♖xd5#).

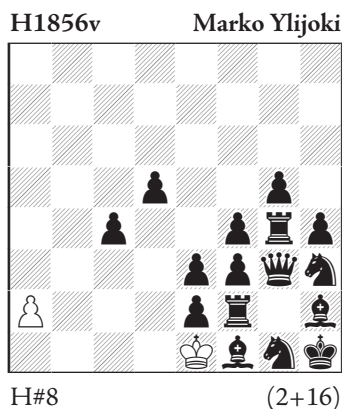
H1853 Hoekstra 1.♖c4 ♖h6 2.♖d5 ♖h5 3.♖e6 ♖g4 4.♖c8 ♖g3 5.♖f5 ♖f3 6.♖e6 ♖e7#. “Met 3 tempozetjes” (componist). *Tempo, tempo, tempo! (HN)*.

H1854 Hoekstra 1.♖d6 fxe3 2.f2 ♖c3 3.f1=♖ ♖f2 4.♖g2 ♖h4 5.♖c6 e4 6.♖c5 ♖e7#. “Switchback van de zwarte koning” (componist). Meestal gebeurt dit in een helpmat om een stuk door te laten (Klasinc thema), maar dat is hier niet het geval. *Ook tempo, maar goed verborgen! (HN)*.

H1855 Michielsen 1.♖g3 ♖e3 2.g1=♖ ♖g5 3.♖f1 ♖f5 4.♖a6 ♖xe4 5.h1=♖+ ♖d4 6.♖c6 ♖c5 7.♖a4 ♖d2#. *I found H1855 to be very elegant (NS)*.

H1856 Ylijoki 1... c3 2.♖d4 cxd4 3.♖d2 d5 4.♖f1 d6 5.♖g2 d7 6.♖h3 d8=♖ 7.♖g1 ♖xd2 8.♖h1 ♖xe2 9.♖g2 ♖xf1#. Zwart zet 7× naar het veld dat hij met zijn vorige zet verlaten heeft (Umnov effect). “I have always been fond of sliding block problems, which is quite a common feature in series-movers, and I wanted to compose one in a helpmate. I don’t know what the record is for Umnov effects in a helpmate, but this one has 1 move more than P1003481” (composer). *Excelsior and cyclic exchange of black pieces (RL)*. *Wit heeft met promotie naar paard 8 zetten nodig naar f4, Zwart echter 9 zetten voor de matstand. In dit soort stellingen zoek ik bij gewoonte naar paardpromotie. Met het zoeken naar een matstand met dame, was het niet moeilijk meer (AG)*.

Teleurstellend misschien voor de componist, maar het record ligt aanzienlijk hoger. Ik vond bijvoorbeeld een 11-voudige uitwerking van Dowd en Degenkolbe: 1. ♖b1 ♘h2 2. ♜a2 ♘g1 3. ♜bb2 ♘h2 4. ♜b3 ♘g1 5. a3 ♘h2 6. ♜a4 ♘g1 7. ♜b3 ♘h2 8. ♜ab2 ♘g1 9. a2 ♘h2 10. ♜a3 ♘g1 11. ♜b3 ♘h2 12. ♜a5 ♘g1 13. ♜b5 ♘h2 14. ♜b7 axb7 15. ♜a3 b8=♚ 16. ♜b3 ♚xa7#. Ylijoki vond onder tussen een verbetering van zijn probleem, zie diagram: 1. ♚g2 a4 2. ♜g3 a5 3. g4 a6 4. ♜g5 a7 5. ♜1h3 a8=♚ 6. ♜g1 ♚a2 7. ♜h1 ♚xe2 8. ♜fg2 ♚xf1#.

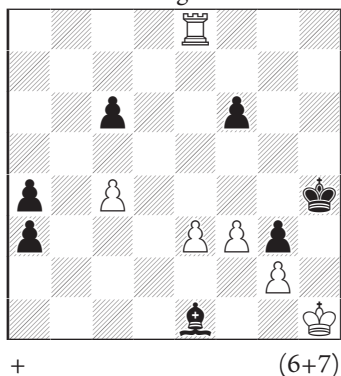

H1857 Linß 1. ♜f7 ♘e7 2. ♜h5 ♚b7 3. ♜c2 ♚c6 4. ♜d3 ♘g5 5. ♜e4 ♘h6 6. ♜f5 ♚d5 7. ♜f6+ ♚e4 8. ♜e5+ ♚f4 9. ♜e6 ♘g5#. "Critical moves by both bRooks, two Klasinc-openings of the wBishop for the same bRook" (composer). *De matstand had ik snel na ontvangst van Probleemblad al gevonden, maar het zetverloop niet. De eerste zet was eenvoudig (AG). H1857 is a typical Linß problem, minimal material giving you the impression that there should be a mistake in the diagram...* (NS).

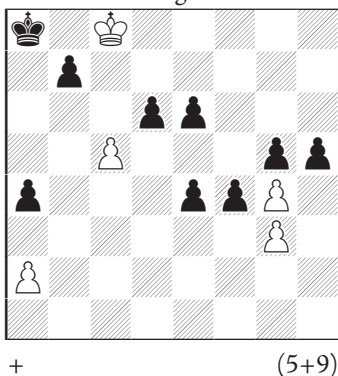
EINDSPELSTUDIES

Marcel Van Herck, Belgiëlei 21 bus 3, B-2018 Antwerpen, Belgium – studie@probleemblad.nl
Jury 2023-2024: Gady Costeff

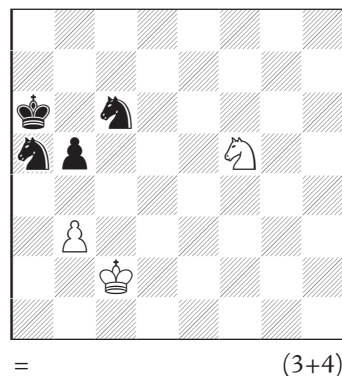
E549 Jacob Dreelinck
België

E550 Vincent Reynaerts
België

E551 Volker Hergert
Duitsland

Bij de studies

E549 Moeilijke analytische studie.

E550 Leuk pionneneindspel, eindigend met vier dames.

E551 Alles draait om die laatste pion van Zwart.

Oplossingen van de studies graag rechtstreeks naar Marcel Van Herck vóór 15 november 2023.

E549 *Difficult analytical study.*

E550 *Nice pawn ending finishing with four queens.*

E551 *It's all about that last black pawn.*

Please send your solutions directly to Marcel Van Herck before November 15th, 2023.

Oplossingen eindspelstudies 2023-1 (januari-maart)

Marcel Van Herck

Comments from Romuald Łazowski (RL)

E537 **Krug** [2r5/3R4/1N3k1K/5p2/1b2Pp2/1NPP1P2/7p/8] 1.e5+ ♔xe5 (na 1... ♚e6 2.♗d4+ ♚xe5 3.♗d5+ wint Wit moeiteloos) 2.♔g7 ♜xc3 (2... ♞xc3 3.♔f7 met dubbele matdreiging 4.d4# en 4.♗d5#, en na andere zetten wint Wit door overmacht) 3.♗c5! (dreigt 4.♗d5#; niet 3.♔f7? ♞f8+! 4.♔xf8 h1=♚ 5.d4+ ♚f6 6.♗d5+ ♚g6 7.♗g7+ ♚h6=) 3... ♞xc5 4.♔f7 h1=♚ (of ook 4... ♞c7 5.♗c4+! ♞xc4 6.dxc4 h1=♚ 7.♗d5#) 5.d4+ ♜xd4 6.♗d5+ ♞xd5 7.♗c4#. *Attractive study (RL).*

E538 **Reynaerts** [7Q/4p1p1/8/2p3k1/2p3q1/8/3N1K2/8] 1.♗f3+ (1.♚xc7+? =) 1... ♚f4 (1... ♚g6?? 2.♗e5+ +-; 1... ♚f5 2.♚f8+ is één zet korter; 1... ♚f6? 2.♚f8+ wint al meteen de dame na 2... ♚e6 3.♚c8+ of 2... ♚g6 3.♗e5+, dit motief zal later terugkomen nadat Wit enkele pionnen geëlimineerd heeft) 2.♚b8+! (2.♚h2+? ♚f5 3.♚e5+ ♚g6 =) 2... ♚f5 (2... e5?? 3.♚xe5# of 2... ♚e4 3.♚e5+ ♚d3 4.♗e1+ ♚d2 5.♚b2+ ♚d1 6.♚c2# is snel mat) 3.♚f8+! (na 3.♚c8+? e6! redt Zwart zich dankzij de e-pion, want na 4.♚c5+ e5! 5.♚xe5+ ♚g6 is er geen paardvork meer) 3... ♚e4 4.♚xe7+! eerste etappe, pion e7 geëlimineerd; 4.♚a8+ wint ook, maar is tijdverlies 4... ♚d5 (4... ♚f5 5.♚xc5+ zie zet 10) 5.♚d8+ ♚e4 (5... ♚c6?? 6.♗e5+) 6.♚a8+ (6.♚e7+ is tijdverlies) 6... ♚f4 (6... ♚f5 7.♚c8+ gaat sneller) 7.♚b8+ ♚f5 (7... ♚e4 8.♚e5+ hebben we al gezien) 8.♚c8+ ♚f4 9.♚c7+ ♚f5 10.♚xc5+! ♚f6 (tweede etappe, de zwarte koning is teruggedreven naar f6) 11.♚f8+ (switchback naar f8) 11... ♚e6 12.♚c8+ +- of 11... ♚g6 12.♗e5+ +- met damewinst.

Dezelfde beginstelling maar zonder zwarte pionnen is een studie van Rodolphe Schaffgotsch (*Revue d'Echecs* 1901). Daar bereikt Wit het winnende ♚c5+ al na vier zetten: 1.♗f3+ ♚f5 2.♚f8+ ♚e4 3.♚b4+ ♚f5 4.♚c5+ of op een andere manier 2.♚c8+ ♚f4 3.♚c7+ ♚f5 4.♚c5+, een dual dus. Na 4... ♚e4 verloopt de matvoering iets anders: 5.♚e5+ ♚d3 6.♚e3+ ♚c2 en nu 7.♗d4+ enz.

E539 **Dreelinck** [1k6/1p6/p2p2p1/P2p2P1/pP1P4/p2P2K1/P7/8] Als Zwart b4 of g5 kan slaan verliest Wit. Daarom moet Wit ♚b5 beantwoorden met ♚c3, en ♚e6 met ♚f4 (niet ♚g4 want dat is te veraf van die andere zwakte); b5 en c3 zijn dus corresponderende velden, net als e6 en f4. Het is snel duidelijk dat er nog twee zulke veldenparen zijn: c6-d2 en d7-e3. Waar de witte koning naartoe moet bij andere posities van de zwarte koning is voorlopig onduidelijk. Zoals zal blijken zijn de overige paren corresponderende velden c7-e2, e7-f3, f7-e3, f8-f2, e8-e2, d8-f2 en c8-f3.

1.♔f2! deze flexibele zet controleert de belangrijke velden e2, e3 en f3; natuurlijk moet de witte koning naar de f-lijn, anders valt b4; maar waarom niet naar f4 of f3? (Zie A) en B) 1... ♚c8 (op 1... ♚c7 moet Wit 2.♔e2! antwoorden: 2... ♚d7 3.♔e3! Of 2... ♚c6 3.♔d2! =; na een andere poging 1... b6?! houdt Wit stand met 2.axb6 ♚b7 3.♔f3 ♚xb6 4.♔e2 ♚b5 5.♔d2 ♚xb4 6.♔c2 =, om de zwarte koning tegen te houden beschikt hij op de damevleugel over de twee velden

c2 en d2, en op de koningsvleugel over f4 en g4) 2. ♖f3! (2. ♖e3? ♜d7! en Wit is in zetdwang, net zoals na 2. ♖e2? ♜c7!! zie B) 2... ♜d8!? Zwart probeert alle velden! (2... ♜d7 3. ♖e3! ♜e6 4. ♖f4 ♜d7 5. ♖e3 ♜c6 6. ♖d2 ♜b5 7. ♖c3 =) 3. ♖f2! (3. ♖e2? ♜c7! -+ hebben we al gezien, en 3. ♖f4? ♜c7 4. ♖e3 ♜d7! ook) 3... ♜e8 4. ♖e2! [4. ♖f3? ♜e7! 5. ♖e3 (5. ♖f4 ♜e6 6. ♖g4 ♜d7 -+) 5... ♜d7 -+ of 4. ♖e3? ♜d7 -+] 4... ♜f8 5. ♖f2! [5. ♖e3? ♜f7! (5... ♜e7? 6. ♖f3! =) en Zwart is weer onderweg naar de gebruikelijke zetdwang met zijn koning op d7 en die van Wit op e3: 6. ♖f3 ♜e7! 7. ♖e3 ♜d7 -+] 5... ♜f7 (5... ♜g8 of 5... ♜g7 maakt het Wit niet moeilijk, hij heeft dan de keuze tussen e2 en f3 6. ♖e3! (6. ♖f3? ♜e7! is weer een bekende zetdwang) 6... ♜e7 7. ♖f3 ♜d7 8. ♖e3 met Zwart aan zet in deze stelling houdt Wit stand 8... ♜c6 9. ♖d2 ♜b5 10. ♖c3 = hoewel Zwart het in een partij nog 40 zetten langer zou kunnen proberen. A) 1. ♖f4? ♜c7! 2. ♖e3 ♜d7! en Wit is in zetdwang, gaat hij naar de f-lijn dan valt b4, en anders g5. B) 1. ♖f3? ♜c8! 2. ♖f2 ♜d8! en nu B1) 3. ♖f3 ♜e7! 4. ♖f4 (4. ♖e3 ♜d7! -+) 4... ♜e6 zz, of B2) 3. ♖e2 ♜c7! 4. ♖d2 (4. ♖e3 ♜d7 zie A) 4... ♜c6! 5. ♖c2 (anders 5... ♜b5 -+) 5... ♜d7 -+.

E540 Topko [6R1/3b4/6B1/4N3/6N1/7K/2pq4/6k1] Deze studie was niet succesvol in de 10e FIDE World Cup Composing. 1. ♖f3+ ♜h1 2. ♖xd2 ♜xg4+ [noodzakelijk om Wit de controle over f2 te ontnemen; 2... c1=♚ verliest direct: 3. ♖e4+ ♜g1 4. ♖f3+ ♜h1 (4... ♜f2 is niet mogelijk) 5. ♖d4+ ♜g1 6. ♖e2+ ♜f1 7. ♖xc1 +-] 3. ♖xg4 c1=♚ 4. ♖e4+ ♜g1 batterij met de witte koning 5. ♖f3+ (thematische verleiding 5. ♖f4+? ♜f2! 6. ♖g2+ ♜e1 =) 5... ♜h2 6. ♖h8+ ♜g1 ruwweg op mat spelen met 7. ♖e2? ~ 8. ♖h1# lukt hier niet, want Zwart offert ergens zijn dame en staat pat, een tweede verleiding 7. ♖h1+! ♜xh1 8. ♖g3+ (een tweede batterij; Wit moet veld f2 controleren, niet bezetten; 8. ♖f2+? is nog een verleiding; nu niet 8... ♜h2? 9. ♖f3+ ♜h3 10. ♖f5#, maar 9... ♜h1 en Wit komt niet verder) 8... ♜g1 9. ♖f3+ ♜h1 (9... ♜f1 10. ♖d3#) 10. ♖d4+ derde batterij 10... ♜g1 11. ♖e2+ ♜f1 12. ♖xc1 +-. Drie verschillende batterijen in een miniatuur (na de inleiding).

E541 Afek [8/6p1/3k4/5P2/7K/8/r5P1/1R6] 1. g4 ♜e7 2. ♖h5! (2.g5? ♖h2+ 3. ♖g4 ♜f8 4. ♖b8+ ♜e7 5. ♖a8 ♖h1! =) 2... ♜f7 3. ♖b7+ (3.g5? g6+ 4. fxg6+ ♜g7 =) 3... ♜g8 4. g5 ♖a6! (anders wint 5. ♖g6) 5. ♖b8+ ♜f7 6. g6+ ♜e7 7. ♖g8 ♜f6 8. ♖f8+ ♜e5 9. f6!! (9. ♖f7? ♖a1 =, en 10. ♖xg7?? ♜f4 verliest zelfs) 9... ♖xf6 10. ♖f7! ♖f5+ 11. ♖g4 +-. *Good miniature (RL)*.

E542 Gasparyan [BB3nq1/2KN2b1/P7/1P6/p1k5/p7/8/R7] 1. ♖d5+! (1.a7? ♖xd7! 2. ♖c1+ ♜b4 3. ♖xd7 ♜f7+ -+) 1... ♜xd5 2. a7 ♜e6+ 3. ♖b7 ♜c5+ (3... ♜xa1 4. a8=♚ =) 4. ♖xc5 (4. ♖c7? ♜e5+ 5. ♖xe5 ♜g7+ -+) 4... ♜xc5 5. ♖d1!! (niet 5. ♖c1+? ♜xb5 6. ♖c7 ♜d5+ en wint) 5... ♜c3! andere pogingen zijn niet beter, zie A), B) en C) 6. a8=♚! (niet 6. ♖d6+? ♜xb5 7. a8=♚ ♜xa8+ 8. ♖xa8 a2 -+) 6... ♜g2+ 7. ♖a7 ♜xa8+ 8. ♖xa8 a2 en nu plots 9. b6!! ♜xb6 10. ♖a1! switchback 10... ♜xa1 11. ♖e5 ♜xe5 pat (of 11... ♜a5 12. ♖xa1 =) ½-½.

A) 5... ♜d4 6. ♖c7! ♜d5+ 7. ♖b8 ♜xb5 8. ♖xd4 ♜xd4 9. a8=♚ =.

B) 5... ♜e6 6. a8=♚ ♜xb5 7. ♖b1+ ♜b2 8. ♖c7 =.

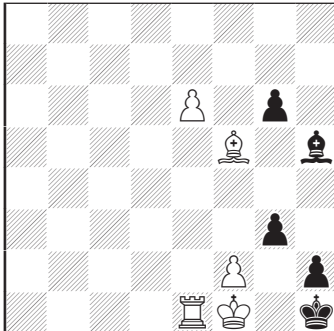
C) 5... ♜b3 6. a8=♚! (maar niet 6. ♖d6+? ♜xb5 7. a8=♚ ♜f3+ 8. ♖b8 ♜xa8+ 9. ♖xa8 a2 en Zwart wint) 6... ♜f3+ 7. ♖a7 ♜xa8+ 8. ♖xa8 a2 9. b6! en verder zoals in de hoofdvariant. *Interesting study (RL)*.

FAIRIES

Dirk Borst, Diamantlaan 262, 9743 BM Groningen, the Netherlands – fairy@probleemblad.nl

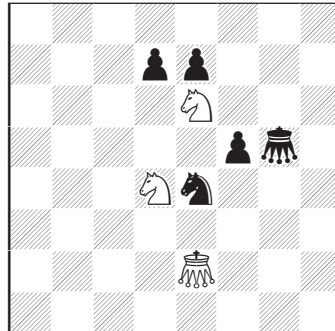
Jury 2023: Lennart Werner

F1501 S.N. Ravi Shankar
India

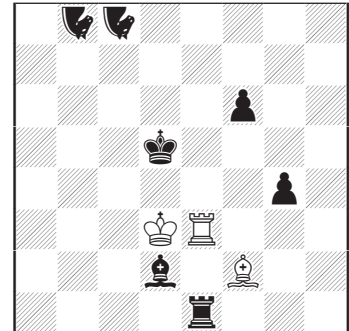
#7 (5+5)
All-in

F1502 Neal Turner
Finland
dedicated to Dolf Wissmann

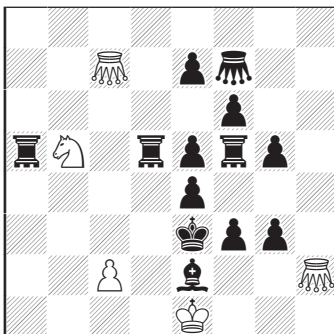
Z#2 (3+5)
SAT
Koninklijke sprinkhanen /
Royal Grasshoppers

F1503 Igor Kochulov
Rusland

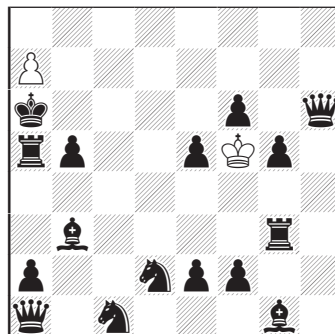
H#2 (3+7)
2.1;1.1
Schaakverbod / Checkless
♞ = Nachtritter / Nightrider

F1504 Waldemar Tura
Polen

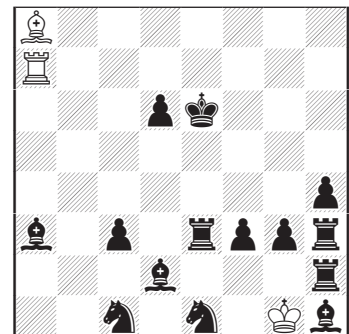
H#2 (5+13)
4.1;1.1
♞♞ = Sprinkhaan / Grasshopper
♞ = Torenhopper / Rookhopper

F1505 Mario Parrinello
Italië
versie van F1472

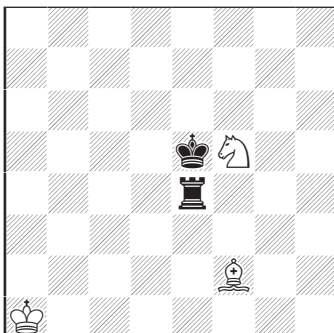
H#2 (2+16)
Disparate
b) ♖a7 → b7 c) ♜b5 → b2
d) ♖a7 → c7

F1506 Daniel Papack
Duitsland
nach Mario Parrinello

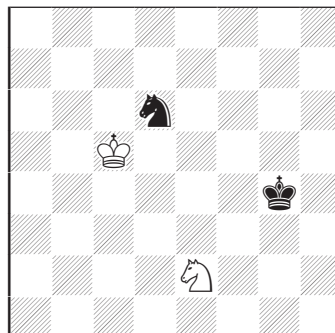
H#3 (3+14)
2.1;1.1;1.1
Disparate

F1507 Stephen Taylor
Groot-Brittannië

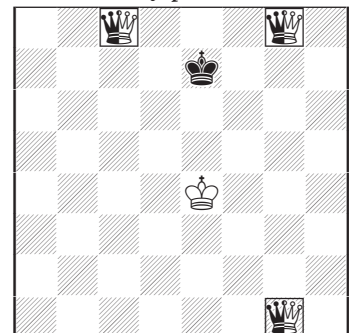
H#4 (3+2)
3.1;1.1...
Köko

F1508 Stephen Taylor
Groot-Brittannië

H#4½ (2+2)
0.2;1.1...
Köko
b) ♖e2 → g3

F1509 Tadashi Wakashima
Japan

H#5 (1+1+3n)
Rois transmutés
Ultraschachzwang
3 Kameleons / 3 Chameleons

Eigenlijk vind ik SAT geen geschikte conditie voor oplossters, maar Neal Turner heeft me overgehaald om F1502 toch te publiceren. In het diagram heeft Zwart maar twee legale zetten: 1... d5 en 1... d6. Het zwarte paard is namelijk gepend: als het wegspeelt wordt e5 een orthodox vluchtveld voor de koninklijke sprinkhaan en dat betekent zelfschaak. Ook 1... f4 zou Zwart een orthodox vluchtveld geven (e3). Ook 1... ♞e5?? is zelfschaak, NIET vanwege de witte sprinkhaan, maar omdat de zwarte sprinkhaan dan orthodox 2 vluchtvelden zou hebben (c3 en e3). Ik ben zeer benieuwd of iemand dit oplost! F1503 (Kochulov) ziet er onschuldig uit maar het venijn zit in de staart. Zwart moet zijn 2e zet zo kiezen dat hij het mat niet ongedaan kan maken door zelf mat te geven. F1505 en F1506 zijn ontstaan naar aanleiding van F1472 in PB-1. Zowel F1508 als F1512 heeft in totaal 4 oplossingen. F1509 (Wakashima) lijkt me bijzonder moeilijk, maar misschien valt het mee vanwege de zwarte schaakplicht. Hoe dan ook, de enige mogelijkheid om mat te geven met dit materiaal en deze condities is door een specifiek dubbelschaak. Mis het schijnspel niet in F1510 (Gockel). WinChloe kan F1512 niet oplossen, u wel? Zie de definities van Köko en Circe parrain. F1513 is een Reciprook HZ#, dat wil zeggen dat Zwart op de 8e zet 2 opties moet hebben: een Z#1 voor Wit mogelijk maken (zoals in een normaal HZ#) óf Wit ertoe dwingen om op de 9e zet mat te geven. Let op: in de helpzelf-problemen van Luce is dubbelpat het doel.

Nieuwe of zeldzame fairy-elementen

zie ook: www.probleemblad.nl/index.php/probleemschaak/definities

All-in: Beide partijen mogen, in plaats van een zet met een eigen stuk, een zet doen met een stuk van de tegenstander, ook als de tegenpartij hierdoor schaak of mat komt te staan. Maar men mag NIET de laatste zet van de tegenstander meteen 'terugnemen' indien daardoor exact dezelfde stand weer zou ontstaan. Wel mag men (met een stuk van de tegenpartij) een eigen stuk slaan! De speelrichting van de pionnen ligt vast, d.w.z. men mag een pion van de tegenpartij niet achteruit spelen.

Bolero: Een stuk (behalve koningen en pionnen) op de a- of h-lijn speelt zonder te slaan als een toren, op de b- of g-lijn als een paard, enz. Slagzetten verlopen volledig normaal.

Circe assassin: Als gewoon Circe, maar het geslagen stuk herrijst óók als het herrijzingsveld bezet is, waarbij het bezettende stuk (zelfs als dat een koning is!) van het bord verdwijnt. Wanneer de zK dus bv. op d8 staat, kan Wit schaak geven door de zwarte dame aan te vallen. Anders gezegd: als de zD aangevallen staat, kan de zK niet naar d8.

Circe parrain: Een door Wit geslagen stuk herrijst als onderdeel van de eerstvolgende zwarte zet, en vice versa. Het herrijzingsveld wordt gevonden door die eerstvolgende zet in gedachten uit te voeren vanaf het slagveld. In F1512 wordt eerst de eventuele herrijzing uitgevoerd en daarna bepaald of de zet Köko-legaal is; daardoor kan een koning die 'alleen' staat toch schaak staan!

Disparate: Men mag niet met hetzelfde soort stuk zetten als waarmee de tegenstander zijn laatste zet deed. Zie F1472 in PB 2023-1.

Kameleon: Na het beëindigen van zijn zet verandert de kameleon in een ander stuk, volgens de cyclus ♔→♕→♖→♗→♘ enz.

Köko: Alleen zetten die 'contact maken' zijn toegestaan, dat wil zeggen er mag alleen gespeeld worden naar een veld waarvan minstens één van de aangrenzende velden bezet is. Een koning die 'alleen' staat kan normaliter dus niet schaak staan, want hij kan niet geslagen worden, maar in combinatie met Circe parrain kan dat wel!

Locust: Speelt uitsluitend om te slaan, over damelijnen naar het eerste veld achter een vijandelijk stuk (het slagobject). Het veld van aankomst moet leeg zijn en het vijandelijk stuk verdwijnt van het bord.

Rois Transmutés: Een koning die schaak staat speelt uitsluitend zoals het (de) schaakgevende stuk(ken).

SAT: Zodra een koning (volgens de orthodoxe regels) kan zetten, dan staat hij schaak! Als er geen verdediging is (d.w.z. als de kant die schaak staat niet alle vluchtvelden van zijn eigen koning kan afnemen), staat hij mat. Of de koning staat aangevallen doet niet ter zake en heeft in SAT geen betekenis; een koning mag niet geslagen worden.

Schaakverbod: Schaak geven is illegaal (matgeven mag wel). Zie ook **Bij de problemen**.

Ultra-schaakplicht: Zwart MOET op elke zet schaak geven. Een witte zet die dat onmogelijk maakt is illegaal, tenzij het de matzet is.

All-in: Both sides may, instead of making a normal move, make a move with an enemy unit, even if that leads to the opponent being in check or being mated. It is NOT allowed to 'take back' the last move the opponent made if that would result in the exact same position that existed before his move. Yet it IS allowed to make a capture with an enemy unit, thus capturing a unit of one's own side! Pawns may not be moved backwards: they can only be moved towards their own promotion rank.

Bolero: Pieces (other than Kings or pawns) make all of their non-capturing moves according to the file they occupy: units on the e-file move like Kings (but do not become royal), units on files b- and g- move like Knights, etc. All captures are normal.

Chameleon: On completing a move, a Chameleon changes into another piece, in the sequence ♔→♚→♛→♜→♝ etc.

Checkless: It is illegal to give a check (but mate is allowed). See **Bij de problemen**.

Circe assassin: As Circe, but when a piece is captured, it will be placed on its rebirth square even if that is occupied: the occupying unit (even a King!) disappears. As a consequence of this, if e.g. the black Queen is being observed by White, the black King cannot play to d8.

Circe parrain: A captured unit (not a King) is not reborn immediately, but after the next single move by its own side, when its rebirth square is reached from the capture square by an exact copy of that next move. In F1512, Köko takes effect after a rebirth has occurred. This means that a King, standing 'alone', can be in check!

Disparate: If one side makes a move with a piece of type A, the other side cannot answer immediately by moving a piece of the same type A. See F1472 in Probleemblad 2023-1.

Köko: A move is legal only if at least one of the squares adjacent to the arrival square is occupied (after the completion of the move). Thus a King, standing alone, usually cannot be mated because capturing it would be illegal, yet this is possible in combination with Circe parrain!

Locust: Moves on Queen-lines but only by capturing an enemy unit, arriving on the square immediately beyond that unit, which must be vacant.

Rois Transmutés (Transmuting kings): A king in check moves like the checking unit(s).

SAT: A side is in check if its King has (under orthodox rules!) a flight square, and mated if this situation cannot be relieved. Whether a King is attacked (under orthodox rules) is irrelevant and has no meaning. Kings cannot be captured.

Ultra-Schachzwang: Black MUST check at every turn. A white move which prevents all checks is illegal, unless it is the mating move.

Oplossingen fairies 2023-1 (januari-maart)

Dirk Borst

Comments from Eddy van Beers (EVB), Frank Cockerill (FC – welcome!),
Romuald Łazowski (RŁ) and Wolfgang Will (WW).

F1471 Geister & Papack 1.♔d2? [dr. 2.♚xa3#] ♜a6!; 1.♚e2? ♜a6!; 1.♚f1? ♜a8!; 1.♚c1? [2.♚xa3#] 1... ♜xd6 2.♚h1#, maar 1... ♜xd6! Oplossing **1.d4!** [2.♚c1 & 3.♚xa3#] 1... ♚8b8 2.♚e2! [3.♚xa3#] ♜d6 3.♚h1#, 2... ♜a6 3.♚d3#; 1... ♚8c8 2.♚d2! [3.♚xa3#] ♜d6 3.♚h1#, 2... ♜a6 3.♚h5#; 1... ♚8d8 2.♚f1! [3.♚xa3#] ♜a6 3.♚d3#, 2... ♜a6 3.♚h5# (2.♚c1? ♜f6/h6 3.♚xa3+ ♜f7!). Achtung Herr Preisrichter: die Autoren versetzen den wK nach a4! (♚a5→a4). "In der publizierten Fassung (mit wKa5) ist die Parade 1... ♚8b8 nicht motivrein, da Schwarz die Drohung nicht nur spezifisch durch Räumung des Feldes g8 verteidigt, sondern obendrein die Möglichkeit 2... ♚xb5+ besitzt. Diese kleine Trübung (auf die uns dankenswerterweise Arnold Beine aufmerksam machte) lässt sich leicht mit der Versetzung des wK vermeiden" (componisten). It took me a long time to find how Black can defend, but after understanding I was impressed by

the way the white King reacts to the different Rook defences. Good problem, showing nicely the possibilities of this fairy condition (EVB). Good logic (RL).

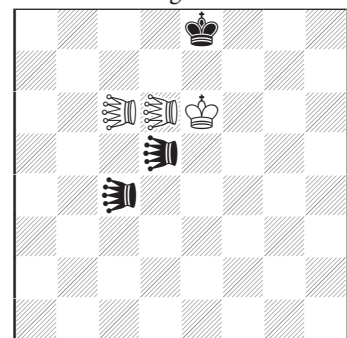
F1472 Parrinello a) 1. ♖b1 a8=♖+ 2. ♗g4 ♘xg4#; b) 1. ♗d2 b8=♗+ 2. ♗g5 ♘xg5#; c) 1. ♗f2 c8=♗+ 2. ♗g6+ ♘xg6#. *An accesible introduction to Disparate! (FC). Zeer specifieke strategie waarbij steeds één officier wordt ingebouwd en een andere geslagen. Daniel Papack raakte geïnspireerd en dit leidde tot de twee nieuwe Disparate-helpmats in dit nummer.*

F1473 Dragoun 1. ♖d3 ♗xc4 2. ♗xc4 ♗b3#; 1. ♗e6 ♗xd6 2. ♖xd6 ♗d7#; 1. ♗xh2 ♗a1 (♗e8?) 2. ♗a2 (♗c4~? ♗4c5?) ♗h1#; 1. ♗xh4 ♗e8 (♗a1?) 2. ♗d8 (♗d6~? ♗dc5?) ♗h5#. "2+2 solutions connected by elimination of black Leos. In the first pair their replacement as hurdles by weaker Chinese units with their anticipatory incarceration and Zilahi. In the second pair double hideaways of black Leos with several move choices" (componist). *Two pairs of solutions in perfect harmony, with only fairy pieces moving, very nice problem (EVB).*

F1474 Luce 1... ♗e3 2.fxe3[♗f4] ♗d4 3.c2 ♗xe3[♗d4] 4.c1=♗ ♗e5 5. ♗f6 ♗xg5[♗e5] 6. ♗d6 ♗e6#; 1... ♗xg5[♗g3] 2.g2 ♗d4 3. ♗xd4[♗d5] ♗xc6[♗d5] 4.g1=♗ ♗b5 5. ♗b1 ♗c1 6. ♗d3 ♗e5#. "Two constructions of Eagle's nest where each time we see a promotion to Eagle or Queen which is used to fill a hole in the nest. The promoted Queen is also used as an hurdle for the white Eagle on move five. At the end the mating Eagle cannot be captured as it would provoke a selfcheck" (componist).

F1475 Luce & Kotěšovec 1. ♗g4 ♗e4 2. ♗b5 ♗d3 3. ♗a6 ♗e4 4. ♗a5 ♗a7 5. ♗b4 ♗d4 6. ♗a4 ♗a3 7. ♗b3 ♗f3 8. ♗a3 ♗c3 9. ♗a2 ♗b3#; 1. ♗b5 ♗g4 2. ♗h5 ♗f5 3. ♗a5 ♗e5 4. ♗e6 ♗e7 5. ♗b6 ♗d6 6. ♗a6 ♗a7 7. ♗b7 ♗f7 8. ♗a7 ♗c7 9. ♗a8 ♗b7#; 1. ♗c5 ♗f4 2. ♗d4 ♗g4 3. ♗h5 ♗g5 4. ♗e4 ♗f6 5. ♗f3 ♗e5 6. ♗e6 ♗e7 7. ♗g3 ♗e4 8. ♗h4 ♗f5 9. ♗h3 ♗f4#. "Long triple echo without twins. The black couple of Kangaroos is used to self block and the white couple builds a mating anti-battery with the white King. Originally a first version with twins was made with an echo 180° and some interesting points in the solution; see diagram: a) 1. ♗f7 ♗f6 2. ♗d7 ♗g6 3. ♗d8 ♗h6 4. ♗c6 ♗b6 5. ♗b7 ♗e7 6. ♗a7 ♗d7 7. ♗a6 ♗c7 8. ♗a5 ♗c6#; b) 1. ♗f8 ♗f6 2. ♗g8 ♗f5 3. ♗g7 ♗g5 4. ♗h5 ♗f5 5. ♗h8 ♗e6 6. ♗h6 ♗c6 7. ♗h4 ♗f6 8. ♗h7 ♗g6#. But technically the h#9 is more impressive with three echoes and the black King mated on a3, h4 and a7" (componisten).

bij F1475 Sébastien Luce
Origineel

H#8 (3+3) C+
b) ♗c4 → e5
♗ ♗ = Kangoeroe

F1476 Geister *1... ♗f4 2. ♗a2 ♗b3+ 3. ♗a3 ♗f7 4. ♗xd6+ ♗xa4 ♗xa4#; 1. ♗a6+ ♗d8 2. ♗b5 ♗a4 3. ♗c6 ♗e8 4. ♗xd6+ ♗xb5#. "Basisplan: 1. ♗xd6+? ♗xa4#? aber 1... ♗xa4! patt. Logisches HS#: Das Probespiel scheitert an patt. Im Rahmen des Hilfsspiels (Vorplan) wird der sL auf das Feld des wL geführt (a4) von wo aus er dann als Vorderstein einer Batterie den wL schlägt und so der Basisplan analog realisiert wird. Auch im Satzspiel (mit Funktionswechsel von sD und sL) ist der Selbstmattangriff ♗xd6+ schliesslich erfolgreich. Dreimal Switchback: im Satz 3. ♗a3, in der Lösung 3. ♗c6 und 3... ♗e8. Meredith ohne wBB" (componist).

F1477 Onkoud 1. ♗d5 ♗xa5 2. ♗b7 ♗c7 3. dxc7 ♗d6 4. ♗xf7+ ♗xf7#; 1. ♗xe6 ♗xd6 2. ♗xe8 ♗b6 3. axb6 ♗d6 4. ♗xb5+ ♗xb5#. "Echange de fonction des couples ♗b4/♗d4, ♗a5/♗d6 et ♗c4/♗f6; Echecs croises, echo diagonal-orthogonal, cycle de captures, sacrifice blanc, sacrifice noir" (componist).

F1478 Luce 1. ♗hg1 ♗f2 2. ♗df1+[♗g1] ♗xg2 3. ♗c2+ ♗h1 4. ♗cf2 ♗xf1[♗f2]#; 1. ♗df1 ♗e2 2. ♗f2+[♗f3, ♗g2] ♗d3 3. ♗e1 g1=♗ 4. ♗d2+[♗h2] ♗xe1[♗d2]#; 1. ♗de1+[♗h1] ♗d4 2. ♗g5 ♗xh2 3. ♗g4+[♗g2] ♗c3 4. ♗e3+[♗f3] g1=♗[♗h2, ♗e3, ♗g4]#. "Black Rex solus at the

beginning, not at the end! In two variations, a pawn becomes black, than promotes, and the last check provokes other changes of colour and mates. It seems the first hs#n Masand with three solutions” (componist).

F1479 Onkoud 1... ♖xg5 2. ♗g4 ♜f6 3. ♚e7 h3 4. ♜e8 h2 5. ♗f3+ ♜xf3#; 1... ♜xf5 2. ♗g4 ♗f6 3. ♚f7 hxg3 4. ♜e8 g2 5. ♜h4+ ♗xh4#. “Echange de fonction des couples: ♗e7/♜f7, ♗f5/♜g5 et ♜d7/♜g8; Echecs croises, echo, diagonal-orthogonal, Indien noir, batteries reciproques, sacrifice blanc” (componist).

F1480 Linß “1... ♜a4 (kritisch) 2. ♜h5 (kritisch) ♗f4 (doppelte Verstellung) 3. ♚g4 ♜ca2 (kritisch) 4. ♚f3 ♜b2 (Verstellung) 5. ♚e2 ♜a1+ 6. ♚d1 ♜d2+ (Verstellung) 7. ♚c1 ♜aa2 8. ♜d7+ ♜xd7#. Kritische Züge aller vier vorhandener Langschrittler” (componist). *Ganz ausnahmsweise ein leichteres Problem von Linß (WW).*

F1481 Geister 1.bxa7 ♗xd5 2. ♜xb4+ b5 3.a8=♗ bxa4 4. ♗c6+ ♗xc6=; 1. ♜a5+ ♗b5 2. ♜a6 ♜d7 3.e8=♜ ♜xa6 4. ♜d8+ ♜xd8=. “Doppelter ‘Prenix’ (Voraus-Phönix) im HS=, wobei jeweils im dritten Zug von Schwarz eine Figur (wL bzw. wT) geschlagen wird, nachdem im Zug davor eine entsprechende weisse Figur durch Umwandlung entstanden ist. Diese Umwandlungsfigur wird dann nach Schachgebot ihrerseits geschlagen. Die in der einen Phase Prenix-gemäss geschlagene Figur ist in der anderen Phase zum Schluss gefesselt” (componist). *Verrassende zet 2... ♜d7! in de 2e oplossing.*

F1482 Kotěšovec 1. ♚e7 2. ♚g7 3. ♚d6 4. ♚c5 5. ♚b5 6. ♚b4 7. ♚b3 8. ♚b2 9. ♚a5 10. ♚a2 11. ♚a6 12. ♚a7 13. ♚b6 14. ♚c7 15. ♚b7 16. ♚b8 17. ♚a8 18. ♚b8 ♚a2#; 1. ♚f6 2. ♚ag7 3. ♚f5 4. ♚e4 5. ♚f3 6. ♚g2 7. ♚e3 8. ♚g3 9. ♚f4 10. ♚h2 11. ♚g4 12. ♚g8 13. ♚g3 14. ♚f2 15. ♚g1 16. ♚h1 17. ♚g1 18. ♚c7 ♚b7#; 1. ♚g8 2. ♚d5 3. ♚c4 4. ♚b3 5. ♚c3 6. ♚f6 7. ♚b2 8. ♚a1 9. ♚b4 10. ♚b8 11. ♚a4 12. ♚a5 13. ♚a2 14. ♚b3 15. ♚c2 16. ♚b1 17. ♚a1 18. ♚b1 ♚a7#. *Geen perfecte triple echo, maar de de zK gaat naar 3 verschillende hoekvelden.*

F1483 Érsek 1.c5 2. ♗c6 3. ♗e4 4. ♗g6 5. ♗h5 6. ♜e3 7. ♜xh3 8. ♜h1 9. ♗xc2 10. ♗a3 11. ♜c4 12. ♜e4 13. ♜e1 ♗c4=. “Madrasi unpins” (componist). *Madrasi erschwert hier die Lösung nicht, sondern erleichtert sie (WW).*

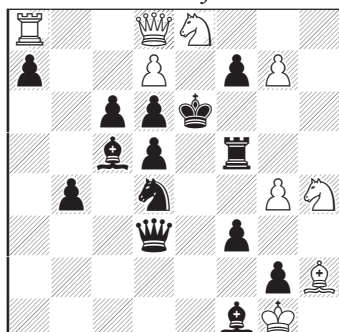
F1484 Kekely 1. ♚e7 2. ♚f6 3. ♚f5 4. ♚e4 5. ♚d3 6. ♚d2 7. ♚c1 8. ♚b1 9. ♚xa1 10. ♚b1 11. ♚c1 12. ♚d2 13. ♚d3 14. ♚c4 15. ♚xb3 16. ♚c4 17.b4 18.b5 19.b6 20.bxc7 21.c8=♗ 22. ♗xg4 23. ♗xh3 24. ♗c8 25.h4 26.h5 27.h6 28.h7 29.h8=♚ 30. ♚xd8 31. ♚b6 32. ♗f5 33. ♗e4+ d5#. “Meredith, walk of white King, double Excelsior, minor promotion, model mate” (componist). *Die Bicolore-Forderung ist gewöhnungsbedürftig, aber hat hier ihren Reiz. Ein hübscher Langzügler (WW).*

F1485 Kekely a) 1.a1=♚ 2. ♚xe5+ ♚f8 3. ♚c5+ ♚b8 4. ♚b6 ♗c7#; b) 1.a1=♜ 2. ♜g1+ ♚d7 3. ♜d1+ ♗d3 4. ♚a3 ♗d6#; c) 1.b1=♚ 2. ♚b7+ ♗d7 3. ♚g2+ ♚xg2 4. ♚a7 ♗g1#. “Tanagra, 3 mates by Bishop” (componist). *Das war das interessanteste Problem, denn es zeigt, wie viele Möglichkeiten sich auftun, wenn man ParSerie und transmutierende Könige zusammenschaltet (WW).*

ZELF- EN REFLEXMATS

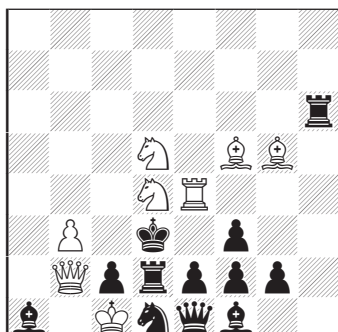
Dolf Wissmann, Dirk Boutsstraat 53b, 8932 CP Leeuwarden, the Netherlands – zelfmat@probleemblad.nl
Jury 2023-2024: NN

Z700 Abdelaziz Onkoud
Frankrijk

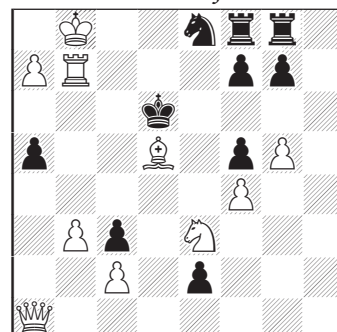
Z#3 (9+14)

Z701 Volker Gülke
Frank Richter
Duitsland

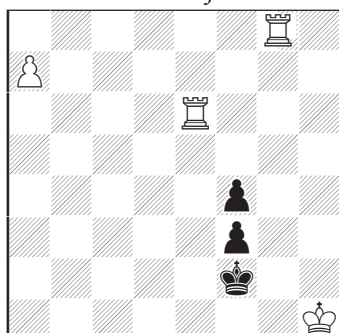
Z#3 (8+12)

Z702 Camillo Gamnitzer
Oostenrijk

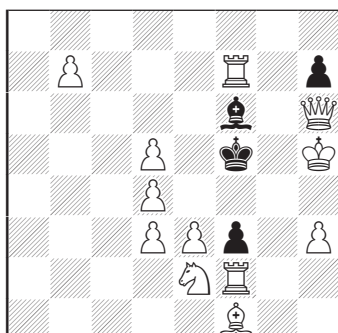
Z#5 (10+10)

Z703 Daniel Novomesky
Slowakije

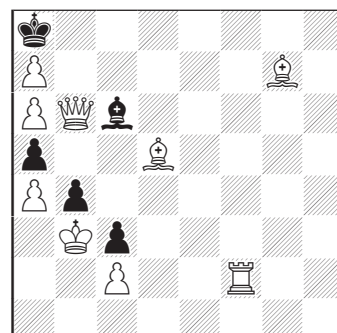
Z#6 (4+3)

Z704 Wouter van Rijn
Joost Michiels
Nederland

Z#7 (12+4)

Z705 Gunter Jordan
Duitsland

Z#8 (9+5)

Bij de problemen

All six originals have been computer-tested.

Oplossingen zelf- en reflexmats 2023-1 (januari-maart)

Dolf Wissmann

Comments from Romuald Łazowski (RL)

Z691 Fica & Jelínek 1.f8=♔! a5 2.♙c7 a4 3.♞d4 ♚e5 4.♜f5+ ♚e6 5.♚g8+ ♞xg8# en 1.f8=♞!
a5 2.♞g8 a4 3.♞xf6+ ♚xf6 4.♚h6+ ♞g6 5.♙f7 ♞xh6#.

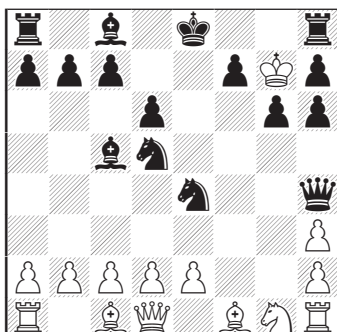
Z692 Smeekes 1.♚d2! a5 2.♙d5 a4 3.♜c6 a3 4.♜b4 a2 5.♜xa2 ♚xd2 6.♜g2+ ♚xg2#. *Elegant (RL).*

Z693 Jordan 1.♞a8! ♞a4 2.b8=♙ ♞a5 3.♙xa7 ♞a4 4.♞b8 ♞a5 5.♜xb4+! ♚xa7 6.♚a6+ ♞xa6
7.♜c6+ ♞xc6#. Als Wit dat paard onmiddellijk naar b4 speelt is dat ook al een dubbelschaak, op dat moment gaat de zet echter gepaard met een bijkomstigheid die in een zelfmat behoort tot de meest ernstige: Zwart kan het schaak niet opheffen. Na 1.♜xb4# staat hij mat. Wit zorgt er daarom eerst voor dat de zwarte koning na die zet een vluchtveld heeft en voert die paardzet daarna pas uit. Berlin-thema. Nadat de toren van b8 in de eerste fase al op zijn schreden is teruggekeerd, rondt Wit na dat dubbelschaak de zaak op de slotzet af met een tweede terugkeer: die van het paard op c6.

Introduction

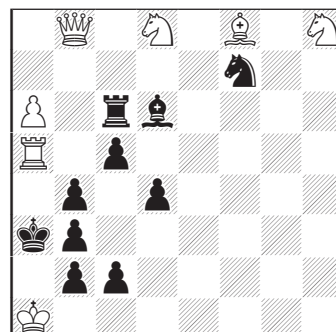
Kevin shows us a recurrent and remarkable task that is not feasible in orthodox chess. Andreas managed to use the four dark squares with four thematic pieces, producing four solutions. I specially like the one involving the Queen.

R534 Kevin Begley
 USA
 dedicated to Kostas Prentas

Bewijspartij in 11,5 C+
 Circe Parrain (14+16)

R535 Andreas Thoma
 Duitsland
 dedicated to Klaus Wenda

-2 → #1 Proca Retractor
 Antircirce Cheylan (7+10)
 4 oplossingen / 4 solutions

Circe Parrain: After a capture, the captured piece is reborn only after another piece of its own side has moved. The line between capturing square and rebirth square is parallel with and of same direction and length as the move of this other piece. Pawns can be reborn on the 1st and 8th rank. From their own base rank, they may move one-step; if reborn on the promotion rank, the Pawn at once promotes, the promotion piece being determined by the Pawn side.

Anti-Circe Cheylan: On making a capture, any unit (including King) is reborn on its game-array square (see Circe). The captured unit disappears. Since rebirth is obligatory, a capture is legal only if the relevant rebirth-square is unoccupied. This introduces an additional way of answering a check, by occupying the square where the checking piece would be replaced. In Type Cheylan, a capture may NOT be made on the rebirth-square of the capturing unit. Promotion with capture is legal provided the rebirth-square of the promoted unit is unoccupied. If a capture is a Pawn promotion, then it is the promoted piece which is replaced. A reborn Rook and/or King may be used for castling, provided the usual castling rules are satisfied.

Oplossingen retro's 2023-1 (januari-maart)

Roberto Osorio

No comments from solvers.

R530 Dupont & Caillaud 1.e4 a6 2.♘b5 axb5 3.d4 ♖a3 4.♘d2 ♜g3 5.hxg3 f5 6.♞h5 f4 7.♞d5 h5 8.a4 h4 9.a5 h3 10.a6 h2 11.a7 h1=♞ 12.♞a6 ♜h2 13.♞h6 b6 14.a8=♚ ♞b7 15.♚a3 ♞c6 16.♚d6 exd6 17.e5 ♞e7 18.e6 ♞c8 19.e7 ♞f7 20.e8=♘+ ♞e7 21.♚h5 f3 22.g4 ♞g3 23.fxg3 f2+ 24.♚e2 f1=♞ 25.♞c3 ♞a1 26.♞g6 ♞a8 27.♞d3 g6 28.♚e1 ♞e8 29.♞f1. AUW ending in two Pronkins and two Ceriani-Frolkins, completed by returns of the Kings. Future notation: CF(♚ ♞) & PR(♞ ♞) & CI(♚ ♞).

R531 Begley Solution: Add a white Bishop on f1, and white Pawns on e2 and g2. The white Rook which began on h1 can not have been captured unless the light-squared white Bishop at f1 was captured first, and then replaced by a promoted light-squared Bishop reborn onto f1, e.g. ♞xd3(♞d3→f1). However, because capturing Pawns are reborn onto files with the same color promotion square, White has only the four Pawns which could have promoted to a light-squared bishop (the Pawns

which started on light squares: a2, c2, e2, and g2). Since all four of those Pawns are present in the solution (e2 and g2 are occupied, a3 must have started the game on a2, and e6 must have started the game on c2), White could not have promoted a light-squared Bishop. Thus, the diagram is illegal. Removing any unit makes the diagram legal (either the white Rook escapes without need for a promoted Bishop, or removal of a Pawn allows for rebirth of a promoted white Bishop that was reborn onto f1). *Thematic (symmetrical) try*: Add a white Bishop on c1, and white Pawns on b2 and d2. This fails because Black has a spare Pawn (which started on f2) that could have promoted to a dark-squared Bishop, and reborn onto c1 after the white Rook from a1 was captured. *Try*: There is also a try to arrange a promoted white Bishop (e.g. add white Pawns on e2 and g2, and a white Bishop anywhere but f1). This fails because the diagram remains illegal after h3 is removed.

R528 Baier 1.d4 h5 2.d5 h4 3.♚d4 h3 4.♛d1 hxc2 5.h4 e5 6.h5 e4 7.h6 e3 8.h7 exf2 9.e4 f5 10.♞a6 f1=♞ 11.hxc8=♞ ♞b5 12.c4 f4 13.cxb5 f3 14.b6 f2 15.bxa7 f1=♞ 16.axb8=♞ ♞b5 17.♞e2 c5 18.♞f1 ♞c6 19.dxc6 g1=♞ 20.♞gc4 d5 21.♞f7 ♞f3 22.♞bf4 ♞e5 23.♞bc3 ♞d7 24.e5 ♞b8 25.♚e4 d4 26.♞d5 d3 27.♞e7 d2 28.♛c2 d1=♞ 29.♞cd2 ♞c3 30.♞g1 ♞d5 31.♞g6 ♞f6 32.♞g3 ♞g8. Future proof game showing two Bishop Ceriani-Frolkins and two Knight Pronkins, CF(♞ ♞) & PR(♞ ♞).

RECONSTRUCTIE

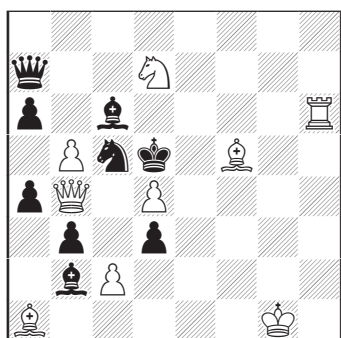
Henk le Grand, Heimanslaan 5, 6705 AD Wageningen, the Netherlands – henklegrand@gmail.com

De problemen 376 en 377 verborgen allerlei addertjes onder het gras. Daardoor behaalde niemand de maximale score.

Bij nr. 376 is het handig een zwarte loper op c6 te zetten. Die kan dat veld blokkeren voor de zwarte koning en een nevenoplossing vermijden door op d7 te nemen.

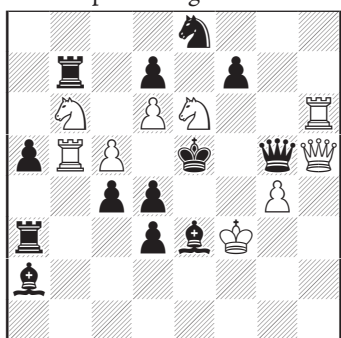
In probleem 377 is de grote vraag wat er op g5 gezet moet worden. Als men niet uitkijkt dan sluipt er in de stelling de nevenoplossing 1.♚f7 met de dreiging 2.♚f5#. Een zwarte dame op g5 is wel erg grof. Beter is een zwarte toren. Maar nog beter is een zwarte pion, want die kan na 1. ♚xf7? antwoorden met 1... g4+, en het witte paard niet op e6 maar op d5.

376 J.J.P.A. Seilberger
Echec et Mat 1947

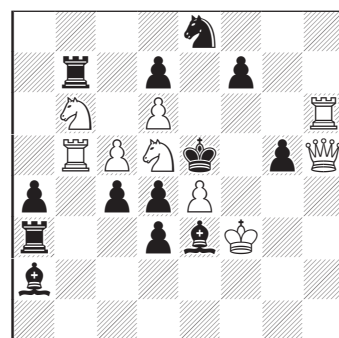
#2 1.b6! (9+9)

377 J.J.P.A. Seilberger
Op de Hoogte 1919

#2 1.♞f4! (9+13)

377
Meest economische versie

#2 1.♞f4! (9+13)

LADDERSTANDEN na reconstructie opgaven 376 en 377

	A	B	C	D		A	B	C	D		A	B	C	D
Van Beers	9	2	11	9	Nieuwhart	17	4	152	17	Verduin	17	8	160	17
De Boer	-	5	107	-	Ooms	18	1	114	18	Zurutuza	-	3	88	-
Breu	-	8	57	-	Sidiropoulos	14	0	155	14					
Coello Alonso	18	3	130	18	Smits	18	1	70	18					

- A: behaalde punten deze aflevering (max.=20)
- B: aantal ladderbestijgingen (één ladder = 200 punten)
- C: puntentotaal huidige ladderbestijging
- D: jaarscore 2023 (max.= 20)

Nieuwe opgaven

Geef de meest economische stand van de tweezetten met de volgende volledige oplossing.
Find the most economical setting for the twomovers with the following complete solution.

Opgave 380

1. ♔a4! [2. ♕c4#] 1... ♜a6 2. ♕c6#,
 1... ♜xc5 2. ♕d7#, 1... ♜g5 2. ♜xf4#,
 1... ♜xb3 2. ♕xb3#, 1... ♜c3 2. ♜xc3#,
 1... ♕f5 2. ♕d4#, 1... ♕xh5 2. ♕d4#.

Opgave 381

1.g5! [2. ♜xf4#]
 1... ♜d3 2.cxd3#, 1... ♜d5 2. ♜d6#,
 1... ♜f3 2. ♜f2#, 1... ♜xg5 2. ♜xg5#,
 1... f3 2. ♜e1#, 1... e5 2. ♜c3#.

De waarde van de stukken voor de telling van de reconstructiepunten is als volgt.
The value of the pieces for calculating the reconstruction points is as follows.

♔ = 10; ♜ = 7; ♞ = 4; ♝ = 4; ♞ = 2; ♚ = 8; ♛ = 5; ♜ = 3; ♞ = 3; ♟ = 1.

De stelling met het minste aantal reconstructiepunten is de meest economische stelling. In geval van verschillende stellingen met hetzelfde aantal reconstructiepunten wordt de stelling met het minste aantal stukken als de meest economische beschouwd. Een probleem met de witte koning in schak is niet toegestaan.

The position with the least number of reconstruction points is the most economical position. In case of different positions with the same number of reconstruction points, the position with the least number of pieces is regarded as the most economical. A problem with the white king in check is not allowed.

Inzendingen graag vóór 15 november 2023.

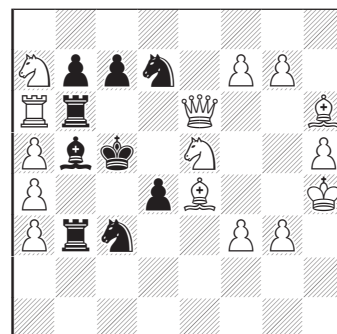
Please send your solutions to the editor before November 15th, 2023.

OPLOSWEDSTRIJD 150 JAAR KNSB EEN SUCCES SOLVING CHALLENGE KNSB-150 A SUCCESS

Namens de Nederlandse Bond van Schaakprobleemvrienden componeerde IM Henk Prins ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van de KNSB bijgaande tweezet, die het getal 150 uitbeelddt. Maar liefst 86 mensen namen de moeite om een oplossing in te sturen, een prachtig aantal. Mooi voor de componist, jammer voor de oplosers: 41 oplosers gaven een foute sleutelzet. Onder de goede inzendingen werd een aantal boekenbonnen verloot.

De winnaars: Erik van de Raaf, Angelique Osinga, Ivo Kroon, Alfred Gaasbeek, Twan Burg, Rene van Alten, Olivier Kip, Hans Remmers, Theo Huijzer en Christiaan Blom. Gefeliciteerd! De twee eerstgenoemden hebben de prijs al ontvangen, de andere oplosers zullen binnenkort persoonlijk bericht ontvangen.

Henk Prins
KNSB-150

#2 v

(15+9)

Het schaakprobleem werd op 31 mei op het jubileumfeest van de KNSB in het Spoorwegmuseum in Utrecht gedemonstreerd.

1. ♖xb6? ♗xe4!; 1. ♗ac6? [2. ♖e7#/♗xd7#] 1... ♗xa4!;

1. ♗c6! [2. ♖e7#/♗xd7#]

1... ♗xc6, ♗xc6, ♗xa3, ♗d5, ♗xe5, d3 2. ♗xd7#, ♗d3#, ♖e7#, ♖xd5#, f8=♖#, ♗e3#.

On behalf of the Dutch Association of Chess Problem Friends, IM Henk Prins composed the above two-mover on the occasion of the 150th anniversary of the Royal Dutch Chess Association (KNSB), showing the number 150. No less than 86 people took the trouble to submit a solution, a wonderful number. Good for the composer, too bad for the solvers: 41 solvers gave an incorrect key. A number of book vouchers were raffled among the correct entries.

The winners are: Erik van de Raaf, Angelique Osinga, Ivo Kroon, Alfred Gaasbeek, Twan Burg, Rene van Alten, Olivier Kip, Hans Remmers, Theo Huijzer and Christiaan Blom. Congratulations! The first two have already received the prize, the other solvers will soon receive a personal message.

The chess problem was demonstrated on May 31 at the jubilee party of the KNSB in the Railway Museum in Utrecht.

Henk Prins presenteert het jubileumprobleem.
Foto: Frans Peeters (KNSB)

OPLOSLADDER

Johan Beijer, Novemberstraat 61, 1335 EZ Almere, the Netherlands – oplossing@probleemblad.nl

LADDERSTANDEN 2023 nr. 1 (januari-maart)

	#2			#3 + #n			H#			Z# + R#			Retro's			Fairies			Studies			Totaal 2023
één ladder =	75			150			250			150			100			250			125			
maxima 2023-1	8			28			101			18			18			87			30			290
Alewijnse	8	9	42	6	4	7	31	12	6							0	186					45
Van Beers	8	11	63	28	13	126	101	18	165	18	12	123	12	10	10	80	16	76	20	11	91	267
Bishoff	8	32	7																			8
De Boer, J.	8	36	58	21	35	42	101	43	239	12	29	138	12	34	17	58	34	140		7	121	212
Cockerill							21	4	96		0	15				6	0	15				27
Dekker		62	25	3	60	45		58	103		2	20		6	17		2	208		1	26	3
Gaasbeek	8	40	17	20	2	116	77	33	78		1	126		0	14		0	60		1	6	105
Le Grand, H.	6	43	1																			6
Hoes	8	16	56	9	3	96	86	6	169		0	115				0	24		0	11		103
Lazowski	8	14	37	28	18	22	101	21	244	18	16	82	6	10	95	81	20	184	22	16	28	264
Nicula	8	12	2	24	12	146	101	17	199	18	8	16		2	11	63	12	127	21	4	32	235
Nieuwhart	8	15	55	28	11	40	101	27	70	18	10	126	12	18	6	75	17	22				242
Ooms		4	67		4	23	45	10	30		3	50	6	3	7		4	236		1	56	51
Sidiropoulos	8	1	57	20	2	35	89	4	46	18	1	19		0	72		0	153	19	1	36	154
Ter Veen	8	48	1	3	0	110	5	0	69													16
Velker	8	2	56	13	0	114	4	0	236		0	77				0	19		0	28		25
Verolme	8	62	48	28	17	26																36
Will											14	14		0	62	87	19	221				87
Wissmann	8	41	44		39	57	93	46	216		35	24		37	58		37	70		18	13	101

Oplossingen uit dit nummer gaarne inzenden vóór 15 november 2023.

De ladderbestijgingen: Ernst Alewijnse (12× helpmat); Eddy van Beers (10× retro en 16× fairies); Ruud Bishoff (32× tweezet); Henk le Grand (43× tweezet); Romuald Lazowski (18× drie- en meerzet); Dinu-Ioan Nicula (12× tweezet en 8× zelfmat); Hans Nieuwhart (27× helpmat, 18× retro en 17× fairies); Andy Ooms (10× helpmat); Nikos Sidiropoulos (4× helpmat); Rens ter Veen (48× tweezet); Martin Verolme (17× drie- en meerzet). Probleemblad 1 is weer de start van het nieuwe jaar. Helaas is het lijstje met oplosers toch weer wat korter geworden om verschillende redenen. Ik kan mij goed voorstellen, dat de enorme vlucht van fairyvoorwaarden en –stukken in de fairyrubriek maar ook de retro's, voor velen een brug te ver is. Mocht iemand de sleutel hebben, die leidt tot meer oplosers, dan verneem ik dat graag. Wim Velker heeft ondertussen in de regio Leusden, Soest en Amersfoort al de nodige partijspelers geprikkeld om schaakproblemen op te lossen. Echter de stap van een partijspeler naar probleemschaak blijkt toch vaak iets te groot.

Terug naar de ladder: Andy Ooms heeft aangegeven dit jaar in de relaxmodus te gaan en dus zal de strijd om de oplostitel zich voornamelijk afspelen tussen Eddy van Beers en Romuald Lazowski. Hans Nieuwhart en Dinu-Ioan Nicula zitten daar kort achter.

Afd. E - Helpmats

Thema: gevraagd werden helpmats in 3½ of meer zetten, waar een wit stuk of pion naar een veld speelt waar het wordt geslagen, maar niet onmiddellijk. Schijnspel, meerdere oplossingen en meerlingen waren toegestaan, maar geen duplex of nulpositie.

Een aantal inzendingen had offers waarbij een zwarte pion wordt geslagen om zo dat veld toegankelijk te maken voor de zwarte koning. Meervoudige uitwerkingen scoorden het hoogst.

Er is mooie harmonie in de 1e plaats. Kolčák laat 2×2 thematische witte offers zien. Van de weeromstuit offert de zwarte dame zich ook nog eens conform de thema-eis.

1... ♖xd3 2. ♔xd6 ♗xd4 3. ♚xd3 ♜f6 4. ♚xd4 ♝xd6#

1... ♗xe3 2. ♔xg5 ♝xf4 3. ♚xe3 ♗f6 4. ♚xf4 ♗xg5#

Marek Kolčák
Slowakije
Plaats 1 WCCT-11 afd. E

H#3½ (12+11)
2 oplossingen

Shaul Shamir
Jean Haymann
Israël
Plaats 14-15 WCCT-11 afd. E

H#4 (4+12)
2 oplossingen

Hans Uitenbroek
Nederland
Plaats 6-7 WCCT-11 afd. E

H#3½ (8+14)
b) ♗d2 → d3

Een enkelvoudige uitwerking door Shamir & Haymann, maar met mooie dualvermijding.

1. ♗e4 (1. ♗e4?) ♗f6 2.c3 ♗xd4 3. ♚c4 b3+ 4. ♚xd4 ♗f3#

1. ♗d7 (1. ♗d7?) ♗f5 2. ♝c6 ♗xd6 3. ♚c5 b4+ 4. ♚xd6 ♗f4#

Hans scoorde goed met zijn dubbele uitwerking van het thema. Hij werd geprezen om het strategische element in zijn helpmat: een kritische zwarte zet waarna door afsluiting door Wit de witte koning naar de d-lijn kan spelen. Hans betreurde de noodzaak van de vele pionnen om het idee correct te krijgen. De Servische en Finse jury treurden met hem mee.

a) 1... dxe3 2. ♝8d3 ♗d4+ 3. ♚xe3 ♗d6 4. ♚xd4 ♗c2#

b) 1... dxe4 2. ♝8d4 ♗d5 3. ♚xe4 ♗d7 4. ♚xd5 ♗xc3#

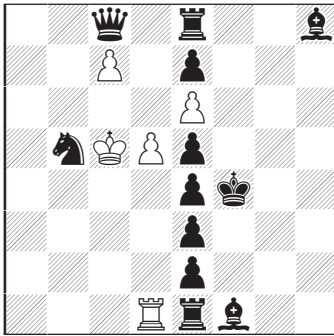
De drievoudige uitwerking met damepromoties en echomats van Gerard loopt gesmeerd, maar bleek grotendeels geanticipeerd.

1... ♝d2 2. ♚b8 cxb8=♚ 3.exd2 ♚xe5+ 4. ♚e3 ♚g3#

1... ♝d3 2. ♚xe6 c8=♚ 3.exd3 ♚xe6 4. ♚e4 ♚g4#

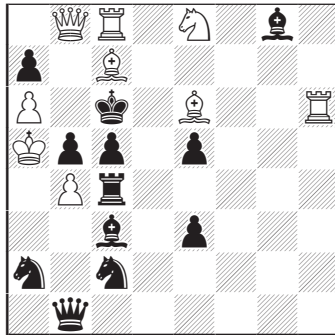
1... ♝d4 2. ♚d8 cxd8=♚ 3.exd4 ♚xe7 4. ♚e5 ♚g5#

Gerard Smits
Nederland
Plaats 39-44 WCCT-11 Afd. E

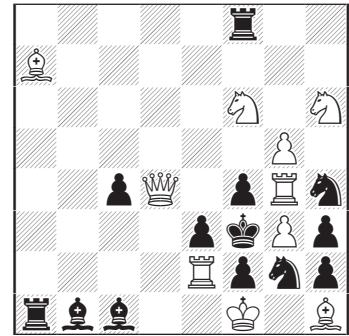
H#3½ (5+12)
3 oplossingen

Jozef Havran
Slowakije
Plaats 1 WCCT-11 afd. F

Z#3 (9+12)

Jan Rusinek
Polen
Plaats 3 WCCT-11 afd. F

Z#3 (10+13)

Afd. F - Zelfmats

Thema: In een zelfmat in 3 tot 7 zetten introduceert de sleutelzet een dreiging. Met zijn eerste zet vormt Zwart een batterij gericht op de witte koning; dit mag een weerlegging van een verleiding zijn of tot varianten leiden. Als Wit de dreiging doorzet kan de batterij worden afgevuurd. In het variantenspel is het afvuren van de batterij geen vereiste.

Als antwoord op een stille dreiging heeft Havran heeft liefst viermaal vorming van een zwarte batterij op hetzelfde veld. In drie varianten wordt dit beantwoord door het afvuren van de witte batterij op de 6e rij. De witte loper moet er daarbij op letten, dat op de derde zet de gevormde zwarte batterij afgevuurd moet worden. De variant 1... cxb4 waarin de gevormde batterij niet wordt afgevuurd lijkt erbij te hangen, maar er is overeenkomst met de dreiging.

- 1.♠d8! [dr. 2.♙xe5 & 3.♜b6+ axb6#]
 1... ♜xb4 2.♙f5+ ♙e6 3.♙e4+ ♜xe4#,
 1... ♙axb4 2.♙xc4+ ♙e6 3.♙d5+ ♙xd5#,
 1... ♙cxb4 2.♙xg8+ ♚g6 3.♙d5+ ♙xd5#,
 1... cxb4 2.♜a8+ ♚c5 3.♙b6+ axb6#.

De zwarte halfbatterij in de 3e plaats van Rusinek is een logische opzet om aan de thema-eis te voldoen. Na de sleutelzet met stille dreiging heeft Wit de dubbele dekking van e4 opgegeven en de f-lijn geopend voor de zwarte toren. Er zijn maar liefst 6 varianten, waarvan 2 omschakelingszetten door zLb1 (1... ♙d3 pent wTe2 en 1... ♙f5 interfereert zTf8). Gevarieerd spel, maar enkele zetten worden herhaald.

- 1.♙h5! [dr. 2.♜xh4 & 3.♙xg2+ hxg2#]
 1... ♙c~ 2.♜xe3+ fxe3 3.♜e4+ ♙xe4#,
 1... ♙d2 2.♜xf2+ (2.♜xe3+?) exf2 3.♜d5+ (3.♜e4+?) ♙e4#,
 1... ♙b~ 2.♜xf4+ (2.♜xf4+?) ♜xf4 3.♜xe3+ ♙xe3#,
 1... ♙d3 2.♜xf4+ (2.♜xf4+?) ♜xf4 3.♜xe3+ ♙xe3#,
 1... ♙e4 2.♜xe3+ ♙xe3+ 3.♜d1+ ♜xd1#, 2... fxe3 3.♜xe3+ ♙xe3#,
 1... ♙f5 2.♜xf2+ exf2 3.♜xf4+ ♙xf4#.

Ook bij Erenburg is er een zwarte halfbatterij. Als de zwarte toren of het zwarte paard willekeurig wegspeelt kan Wit een mat door de zwarte loper op d3 of e2 afdwingen. Zwart schakelt om door met toren of paard op c3 te slaan waardoor het mat door de zwarte loper niet meer hoeft. Maar de

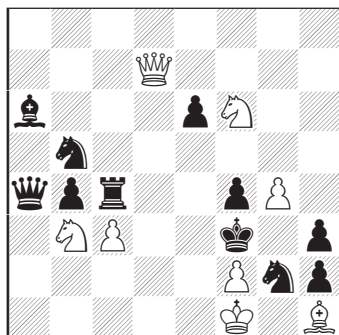
witte pion kan niet meer tussenspelen op de lijn a6-f1, zodat Wit nu een batterijmat kan afdwingen. Mooie harmonie!

1. ♔d2! [dr. 2. ♖e1 & 3. ♗xg2+ hxg2#]
 1... ♚~ 2. ♗d4+ ♜xd4+ 3. ♖d3+ ♞xd3#,
 1... ♜xc3 2. ♖d5+ (2. ♖xc3+?) exd5 3. ♗d4+ ♜xd4#,
 1... ♜b~ 2. ♗(x)d4+ ♜xd4+ 3. ♖e2+ ♞xe2#,
 1... ♜xc3 2. ♖xc3+ (2. ♖d5+?) bxc3 3. ♗d4+ ♜xd4#.

Mark Erenburg

Israël

Plaats 7 WCCT-11 afd. F

Z#3

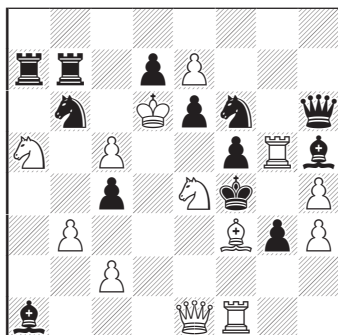
(8+11)

Gerard Smits

Hans Uitenbroek

Nederland

Plaats 18 WCCT-11 afd. F

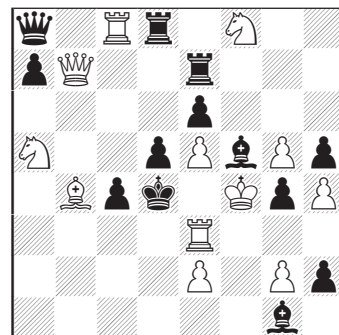
Z#3

(13+13)

Henk le Grand

Nederland

Plaats 39-42 WCCT-11 afd. F

Z#3

(12+13)

Gerard en Hans werkten een fraai idee uit. Drie 2e zetten van Zwart uit de dreiging worden weerleggingen van die dreiging doordat ze batterijzetten worden. Maar Wit kan Zwart dwingen om de gevormde batterijen op een andere manier met mat af te vuren.

1. ♗c3! [dr. 2. ♗d5+ ♜bxd5/♞fxd5/exd5 3. ♖e5+ ♞xe5#]
 1... ♜a6 2. ♗e2+ ♞e3 3. ♗xc4+ ♜xc4#,
 1... e5 2. ♞xf5+ ♞xf5 3. ♖e4+ ♜xd4#,
 1... ♜f~ 2. ♗(x)e4+ ♞f3 3. ♞xf5+ exf5#,
 1... ♜g4 2. ♗e4+ ♜f2 3. ♞xf5+ exf5#.

Bij Henk twee recht-toe-recht-aan varianten, waarin Wit de dekking van het staartstuk van de gevormde batterij moet opgeven.

1. g3! [dr. 2. ♞d3+ cxd3/♞xd3 3. e3+ ♞xe3#]
 1... ♞f7 2. ♖b6+ axb6 3. ♗xe6+ ♞xe6#,
 1... ♞xf8 2. ♞xc4+ dxc4 3. ♞e4+ ♞xe4#.

(wordt vervolgd)

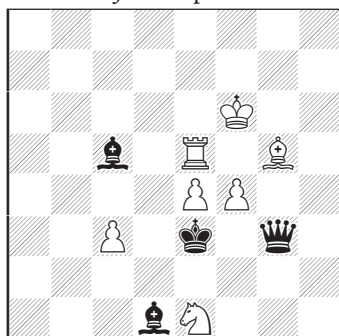
FM-TITEL VOOR DIRK BORST EN JAN TIMMAN!

Koen Versmissen

Nederland heeft er twee nieuwe Fide-meesters voor schaakcompositie bij. Dirk Borst en Jan Timman hebben de afgelopen jaren voldoende punten in Fide Albums verzameld om afgelopen november op het WCCC in Fujairah de FM-titel toegewezen te krijgen. Ter ere van deze onderscheiding laat ik van beiden enkele composities zien. Twee van Dirk, want die kennen we allemaal al goed, en vier van Jan Timman, want die zal bij onze lezers weliswaar ook bekend zijn, maar zijn eindspelstudies waarschijnlijk een stuk minder.

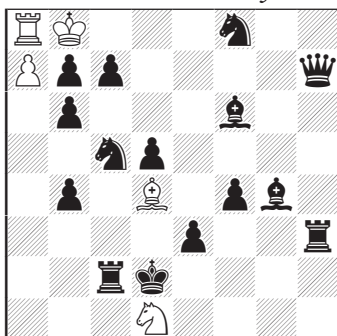
Ik begin met een helpmat van Dirk waarmee hij alweer een kwart eeuw geleden de eerste prijs haalde in Nunspeet. Bij *Sentinelles* laten stukken (niet pionnen) die wegspeken van een veld op de tweede t/m zevende rij een pion achter van de eigen kleur. In (a) lijkt het er op dat Wit een zet over heeft: Zwart doet 1. ♖f2(+♙g3) en 2. ♜e2(+♙f2), waarna Wit 2.f5# kan spelen. Maar dat is buiten het effect van de *Sentinelles*-voorwaarde in de eindstelling gerekend: de zK ontsnapt met 3. ♚d2(+♙e3)! De oplossing is dat Wit de *Sentinelles*-voorwaarde gebruikt om zijn batterij naar achteren te verleggen. Dat geeft Zwart de mogelijkheid om op zijn beurt met zijn koning richting de batterij te spelen, die daarbij een pion achterlaat die zijn terugtocht blokkeert: 1. ♜g4! ♘h6(+♙g5) 2. ♚xf4(+♙e3) g6#. In (b) van hetzelfde laken een pak: na 1. ♚d2(+♙d5) ~ 2. ♖f2(+♙d2) exd5+ heeft Zwart nog 3. ♜e2(+♙e3)! En dus moet het ook hier anders: 1. ♚d6!(+♙d5) ♜e6(+♙e5) 2. ♚xe4(+♙e3) exd6#.

1 Dirk Borst
1e Prijs Nunspeet 1998

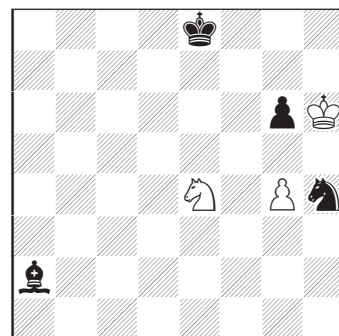
H#2 *Sentinelles* (7+4)
b) ♜g3 → d5

2 Dirk Borst
2e-3e Prijs e.a.
Lennart Werner 50-JT

H#3 *Circe* (5+15)
b) ♘d1 ↔ ♘d4

3 Jan Timman
Man en Paard 1980-81

= (3+4)

Met het tweede probleem dat ik van Dirk laat zien wist hij te scoren in het laatste WCCI. Om het mat voor elkaar te krijgen moet Wit in ieder geval wat velden op de eerste rij dekken, terwijl Zwart veld d3 moet blokkeren. Die twee zaken grijpen op elkaar in: blokkeert Zwart d3 met zijn dame, dan kan Wit ♜xc7 en ♜c8 spelen, waarna Zwart de witte toren kan slaan om die op h1 te laten terugkeren; blokkeert Zwart met zijn paard, dan heeft Wit ♜xb7 en ♜d8, en zien we zijn toren op a1 terugkeren. Ook hier kunnen eerste indrukken bedrieglijk zijn: kan dit niet allebei in zowel (a) als (b)? Want na ♚d3 lijkt Wit uiteindelijk ♘c3# resp. ♘f3# te kunnen spelen, en na ♚d3 uiteindelijk ♘e3# resp. ♘b3#. Maar dat is ook in dit geval buiten de *fairy*-voorwaarde gerekend in de eindstelling: in (a) heeft Zwart na 3... ♘c3+ nog 4. ♚xd1!(♘b1), omdat het terugkerende paard de lijn van de witte toren afsluit. Evenzo kan Zwart in (b) als hij d3 met zijn dame geblokkeerd heeft na 3... ♘b3+ nog 4. ♚xd1!(♘f1) spelen. Dankzij deze dualvermijding blijft er in beide delen een unieke oplossing over.

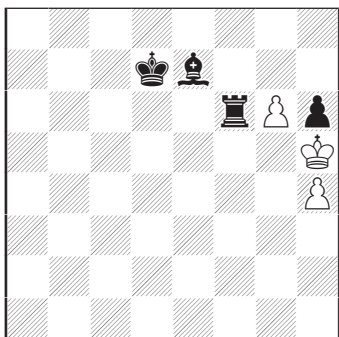
- a) 1. ♚d3! ♜xc7 2.e2 ♜c8 3. ♘xc8(♜h1) ♘e3#
1. ♚d3? ♜xb7 2.e2 ♜d8 3. ♘xd8(♜a1) ♘c3+ 4. ♚xd1!(♘b1)
- b) 1. ♚d3! ♜xb7 2. ♜c3 ♜d8 3. ♘xd8(♜a1) ♘f3#
1. ♚d3? ♜xc7 2. ♜c3 ♜c8 3. ♘xc8(♜h1) ♘b3+ 4. ♚xd1!(♘f1)

Dan Jan Timman. Onze voormalige nummer twee van de Fide-ratinglijst maakte al op jonge leeftijd zijn eerste studies, maar heeft zich met name de laatste decennia ontwikkeld tot een van 's werelds vooraanstaande studiecomponisten. Waar hij met name in het begin nog aardig wat licht werk maakte, hebben de meeste van zijn recentere studies een uitgesproken barok karakter. Ik maak het hier niet al te bont, en begin met twee lichte remisestudies uit 1981.

In 3 is direct 1. ♖g5? niet goed wegens 1... ♜f3+ 2. ♖xg6 ♜b1 3. ♖f5 ♜d2. Dus 1. ♜d2! (houdt de zwarte looper weg van b1), waarna Wit alsnog dreigt om middels ♖g5 de zwarte pion te veroveren. Maar of Zwart die nu verdedigt met zijn looper of met zijn koning, in beide gevallen dwingt Wit hetzelfde pat af: 1... ♜f7 2. ♖g5 ♜g2 3. ♜f3 ♜f8 4. ♜e5 ♜g7 5. ♜xg6! ♜xg6= resp. 1... ♜f7 2. ♖g5 ♜g2 3. ♜f3 ♜g7 4. ♜e5 ♜b1 5. ♜xg6 ♜xg6=.

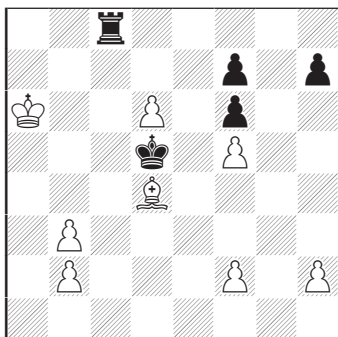
Een mooi tactisch gevecht zien we in 4. Wit kan uitsluitend een promotiedreiging stellen tegenover het zwarte geweld. Maar na 1.g7! moet Zwart wel zijn best doen om de pion nog tegen te houden. Dat kan met 1... ♜f4, want als Wit nu promoveert, dan volgt 2... ♜xh4+ 3. ♖g6 ♜g4+. Maar na 2. ♖xh6 is 2... ♜xh4+ onvoldoende, omdat Zwart uiteindelijk zijn toren moet geven voor de pion. Dus 2... ♜f8, en nu is het weer Wit die een list moet bedenken. Dat lukt nog met 3. ♖g5. Zwart is nu niet meer in staat om de witte pion van promotie af te houden, maar kan nog wel spelen op het veroveren ervan na promotie, via 3... ♜f1. Wit moet nu wel promoveren, maar heeft nog een laatste redmiddel: 4.g8=♚ ♜g1+ 5. ♖h5! en na 5... ♜xg8 is het pat.

4 Jan Timman
Chess Life 1981

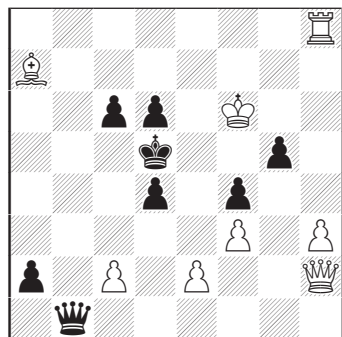
= (3+4)

5 Jan Timman
The Problemist 2019

+ (8+5)

6 Jan Timman
Speciale Prijs Persitz MT
Variantim 2019

+ (8+8)

Dan twee recente studies, uit 2019. Nr. 5 is een fraaie bewerking van een studie van Wotawa. Ook hier moet Wit het in eerste instantie hebben van een promotiedreiging: 1. ♖b7 ♜d8, want na 1... ♜c6 2.d7 moet Zwart de toren geven. De d-pion is nu ten dode opgeschreven, maar Wit gaat de zwarte toren insluiten. Niet met 2. ♖c7? ♜xd6 3. ♜c5 (om na 3... ♜xc5 4.b4+ ♜d5 5.b5 met a6 het laatste nog beschikbare veld voor de zwarte toren onder controle te krijgen) 3... ♜c6+! en winst voor Zwart. Daarom direct 2. ♜c5! ♜xc5 3. ♖c7 ♜xd6 4.b4+ ♜d5 5.b5. Zwart heeft nu drie mogelijke zetten, en de volgorde waarin hij die speelt maakt niet uit, want Wit heeft op elk ervan zijn antwoord klaar liggen. Bijvoorbeeld: 5... ♜e5 6.f4+ ♜d5 7.b4 h6 8.h3! h5 h4 en Zwart verliest zijn toren en de partij.

Ik sluit af met een studie die probleemachtige trekjes vertoont. Wit beschikt over een materieel surplus, maar Zwart kan daar een pion tegenover stellen die op promoveren staat. De benarde positie van de zwarte koning blijkt de doorslag te geven. Na 1. ♜b8! dreigt 2. ♜xb1, maar vooral ook 2. ♜b4 en 3. ♜xd4+. Daarom 1... ♜d1 2. ♜b4 a1=♚. Ineens heeft Zwart zijn materiële achterstand ingelopen, en dreigt hij ook nog een aftrekschaakje. Betekent dit de ondergang voor Wit? Nee: 3. ♖g1 Dreigt een paar keer te slaan op d4, waarna de h-pion de winst brengt, dus Zwart moet wel 3... ♜xg1 spelen. Wit heeft nog maar één winstkans, en dat is mat geven op d4. En hoe indrukwekkend Zwart dat veld inmiddels ook gedekt heeft, Wit blijkt verrassenderwijs beide dames tot toeschouwers te kunnen reduceren: 4.c4+! dxc3e.p. 5.e4+ fxe3e.p. 6. ♜d4#.

INHOUDSOPGAVE

Juryrapport / Award H#2 Probleemblad 2021-2022, <i>Ricardo de Mattos Vieira</i>	74
Juryrapport / Award #n Probleemblad 2021-2022, <i>Ralf Krätschmer</i>	78
Originele Problemen en Oplossingen	81
Orthodox	81
Helpmats	84
Eindspelstudies	88
Fairies	91
Zelf- en Reflexmats	97
Retro's	98
Reconstructie, <i>Henk le Grand</i>	99
Oploswedstrijd 150 jaar KNSB een succes	100
Oplosladder, <i>Johan Beije</i>	102
Uitslag WCCT-11 – Deel 2, <i>Peter Bakker</i>	103
FM-titel voor Dirk Borst en Jan Timman!, <i>Koen Versmissen</i>	105

COLOFON

© Nederlandse Bond van Schaakprobleemvrienden (gevestigd te 's-Gravenhage), 3-maandelijks, ISSN 0165 - 6082

Omslagontwerp / *Cover design*: Remmert Borst. Website: www.probleemblad.nl

printed in Slovakia

Hoofdredactie / *General editors*

DIRK BORST & AJUNA SOERJADI, hoofdredacteur@probleemblad.nl

Eindredactie / *Final editors*

JOHAN DE BOER, DIRK BORST, LUC PALMANS, KOEN VERSMISSEN

Voorzitter / *President*

KOEN VERSMISSEN, De Strengen 11, 6581 JX Malden, tel. 06 81678016, voorzitter@probleemblad.nl

Secretaris / *Secretary (for changes of address)*

JOHAN DE BOER, Rivierenstraat 41, 2652 CX Berkel en Rodenrijs, tel. 010 4563955, secretaris@probleemblad.nl

Penningmeester / *Treasurer*

MARCEL VAN HERCK, Belgiëlei 21 bus 3, B-2018 Antwerpen, België, penningmeester@probleemblad.nl

Contributie / *Subscription*

Leden KNSB € 35; incl. *SchaakMagazine* € 51. Losse nummers € 9.

Betaling op ING rekeningnr. NL63 INGB 0000 4310 21 t.n.v. Nederlandse Bond van Schaakprobleemvrienden.

Foreign members € 35; *idem incl. SchaakMagazine* € 51. *Single copies* € 9.

Nederlandse Bond van Schaakprobleemvrienden, Belgiëlei 21 bus 3, B-2018 Antwerpen, Belgium

IBAN-number: NL63 INGB 0000 4310 21, BIC-code: INGBNL2A

ING N.V. Foreign Operations, PO Box 1800, 1000 BV Amsterdam, The Netherlands, or by international money

order addressed to the treasurer, or by PayPal to penningmeester@probleemblad.nl

Opzegging lidmaatschap vóór 31 december bij de secretaris.